

СХВАЛЕНО

Педагогічною радою
Тарашанського ліцею
від 31.08.2023р
Протокол № 1

ЗАТВЕРДЖЕНО

Директор
Тарашанського ліцею
С.М.Бойко

- 1.1 Призначення ЗСОІ та засоби його реалізації
- 1.2 Нормативно-правове забезпечення
- 1.3 Напрямки реалізації
- 1.4 Права та обов'язки здобувачів освіти
- 1.5 Прямі та непрямі результати освітньої програми
- 1.6 Структура 2023-2024 навчального року
- 1.7 Особливості організації освітнього процесу
- 1.8 Робота групи подовженого дня
- 1.9 Контингент учнів за класами
- 1.10 Навчальні плани
- 1.11 Форми організації освітнього процесу
- 1.12 Наповнюваність класів. Перелік поділу класів на групи
- 1.15 Використання літератури в освітньому процесі
- 1.16 Математика
- 1.17 Процес розвитку
- 1.18 Кадрове забезпечення

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

**Тарашанського ліцею
Тарашанської сільської ради
Чернівецької області
на 2023/2024 навчальний рік**

- РОЗДІЛ II. ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
- 2.1 Загальні положення
- 2.2 Нормативно-правове забезпечення
- 2.3 Загальні обов'язки
- 2.4 Перелік освітніх галузей НУШ
- 2.5 Очікувані результати навчання та кваліфікаційні умови
- 2.6 Форми організації освітнього процесу
- 2.7 Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття початкової освіти
- 2.8 Навчальні плани для 1-4 класів
- 2.9 Опис застосування системи внутрішнього забезпечення якості освіти
- 2.10 Модель випускника початкової школи
- 2.11 Перелік навчальних предметів Нової української школи
- 2.12 Перелік підручників для 1-4 класів

РОЗДІЛ III. ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ШКОЛИ І П'ЯТИ КЛАСІВ

- 3.1 Загальні положення
- 3.1.1 Нормативно-правове забезпечення

ЗМІСТ

ВСТУП

РОЗДІЛ І. Пояснювальна записка

- 1.1 Призначення ЗЗСО та засоби його реалізації
- 1.2 Нормативно-правове забезпечення
- 1.3 Напрямки реалізації
- 1.4 Права та обов'язки здобувачів освіти
- 1.5 Принципи реалізації освітньої програми
- 1.6 Структура 2023-2024 навчального року
- 1.7 Особливості організації освітнього процесу
- 1.8 Робота групи подовженого дня
- 1.9 Контингент учнів за класами
- 1.10 Навчальні плани
- 1.11 Форми організації освітнього процесу
- 1.12 Наповнюваність класів. Порядок поділу класів на групи
- 1.15 Використання літератури в освітньому процесі
- 1.16 Математична освіта в Україні
- 1.17 Процеси розвитку, виховання і соціалізації в школі
- 1.18 Кадрове забезпечення.

РОЗДІЛ ІІ. ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ШКОЛИ І СТУПЕНЯ

- 2.1. Загальні положення
- 2.2 Нормативно правове забезпечення
- 2.3. Загальний обсяг навчального навантаження
- 2.4 Перелік освітніх галузей НУШ
- 2.5 Очікувані результати навчання та компетентностей учнів
- 2.6 Форми організації освітнього процесу
- 2.7 Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття початкової освіти
- 2.8 Навчальний план для 1-4 класів
- 2.9 Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти
- 2.10 Модель випускника початкової школи
- 2.11 Перелік навчальних програм Нової української школи
- 2.12 Перелік підручників для 1-4 класів.

РОЗДІЛ ІІІ. ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ШКОЛИ ІІ СТУПЕНЯ

- 3.1 Загальні положення
- 3.2 Нормативно правове забезпечення

- 3.3 Загальний обсяг навчального навантаження. Навчальний план
- 3.4 Очікувані результати навчання здобувачів освіти
- 3.5 Перелік навчальних програм
- 3.6 Рекомендовані форми організації освітнього процесу
- 3.7 Вимоги до осіб, які можуть розпочинати навчання за програмою
- 3.8 Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти
- 3.9 Модель випускника основної школи.

РОЗДІЛ IV. ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ШКОЛИ III СТУПЕНЯ

- 4.1. Загальні положення
- 4.2 Нормативно-правове забезпечення
- 4.3 Очікувані результати навчання учнів
- 4.4 Перелік навчальних програм
- 4.5 Рекомендовані форми організації освітнього процесу
- 4.6 Вимоги до осіб, які можуть розпочинати навчання за програмою
- 4.7 Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти
- 4.8 Модель випускника школи
- 4.9 Перелік підручників для 10-11 класів.

РОЗДІЛ V. ОРГАНІЗАЦІЯ ІНДИВІДУАЛЬНОГО НАВЧАННЯ

РОЗДІЛ VI. ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ

РОЗДІЛ VII. СИСТЕМА ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

ВСТУП

Відповідно до статті 1 Закону України «Про освіту» заклад Тарашанський ліцей реалізує автономію, що означає право суб'єкта освітньої діяльності на самоврядування, яке полягає в його самостійності, незалежності та відповідальності у прийнятті рішень щодо академічних (освітніх), організаційних, фінансових, кадрових та інших питань діяльності.

Освітня програма Тарашанського ліцею є єдиним комплексом освітніх компонентів (предметів вивчення, дисциплін, індивідуальних завдань, контрольних заходів тощо), спланованих і організованих для досягнення визначених результатів навчання (стаття 1 Закону України «Про освіту»).

Основою для розроблення освітньої програми є стандарти освіти відповідного рівня.

Освітня програма містить:

- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за програмою;
- перелік освітніх компонентів та їх логічну послідовність;
- загальний обсяг навчального навантаження та очікувані результати навчання здобувачів освіти;
- структуру програми.

Термін реалізації: 2023-2024 роки

Структура програми:

I розділ – Загальні положення.

II розділ – Початкова освіта.

III розділ – Базова середня освіта

IV розділ – Повна загальна середня освіта.

V розділ. Дистанційне навчання

Кожна з них визначає:

1. Загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором, а також логічної послідовності їх вивчення.
2. Очікувані результати навчання учнів.
3. Рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.
4. Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією освітньою програмою.

РОЗДІЛ I.

Пояснювальна записка

1.1. Призначення ЗЗСО та засоби його реалізації

Тарашанський ліцей у своїй діяльності керується Конституцією України, ЗУ «Про освіту», «Про загальну середню освіту», Положенням про загальноосвітній навчальний заклад, Статутом школи, іншими нормативно-правовими актами.

Організація здобуття освіти у закладі здійснюється за формами, визначеними законодавством України, наказами МОН України, статутом школи: інституційна (денна), індивідуальна (педагогічний патронаж (у разі появи учнів з ООП), домашня (сімейна), екстернат).

У 2023/2024 н.р. пріоритетними є такі напрями освітньої діяльності:
продовження реформи загальної середньої освіти відповідно до Концепції «Нова українська школа» - впровадження у 6 класі нового Державного стандарту базової середньої освіти (далі – Державний стандарт);

- посилення національно-патріотичного виховання.формування
- громадянської позиції, розвиток навичок інформаційної гігієни під час війни;
- просвіта з питань особистої безпеки;
- психологічна підтримка всіх учасників освітнього процесу.

Ліцей несе відповідальність перед собою, суспільством і державою за:

- безпечні умови освітньої діяльності;
- дотримання державних стандартів освіти;
- дотримання фінансової дисципліни.

У відповідності до чинного законодавства заклад здійснює освітній процес відповідно до рівнів загальноосвітніх програм трьох ступенів освіти:

I ступінь – початкова загальна освіта;

II ступінь – базова загальна освіта;

III ступінь – середня (повна) загальна освіта.

Призначення кожного ступеня навчання визначається Типовим положенням про загальноосвітній навчальний заклад та окреслено у відповідних Типових освітніх програмах.

Основними засобами досягнення мети, виконання завдань та реалізації призначення ліцею є засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту загальноосвітніх програм.

Освітні програми, реалізовані в ліцеї, спрямовані на:

- формування в учнів сучасної наукової картини світу;
- виховання працьовитості, любові до природи;
- розвиток в учнів національної самосвідомості;
- формування людини та громадянина, яка прагне вдосконалювання та перетворення суспільства;
- інтеграцію особистості в систему світової та національної культури;
- рішення задач формування загальної культури особистості, адаптації особистості до життя в суспільстві;
- виховання громадянськості, поваги до прав і свобод людини, поваги до культурних традицій та особливостей населення регіону, України та інших народів в умовах багатонаціональної держави;
- формування потреби учнів до самоосвіти, саморозвитку, самовдосконалення;

- роботу з обдарованими дітьми;
- навчання дітей з особливими освітніми потребами(у разі появи).

Головною метою школи є різнобічний розвиток, виховання і соціалізація особистості, яка усвідомлює себе громадянином України, здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, трудової діяльності та громадянської активності, тобто новий випускник.

Головними завданнями ліцею є:

- забезпечення реалізації права громадян на повну загальну середню освіту;
- виховання громадянина України;
- виховання компетентної, відповідальної за своє життя людини;
- виховання шанобливого ставлення до родини, поваги до народних традицій і звичаїв, державної та рідної мови, національних цінностей українського народу та інших народів і націй;
- формування і розвиток соціально зрілої, творчої особистості з усвідомленою громадянською позицією, почуттям національної самосвідомості, особистості, підготовленої до професійного самовизначення;
- виховання в учнів поваги до Конституції України, державних символів України, прав і свобод людини і громадянина, почуття власної гідності, відповідальності перед законом за свої дії, свідомого ставлення до обов'язків людини і громадянина;
- розвиток особистості учня, його здібностей і обдаровань, наукового світогляду;
- реалізація права учнів на вільне формування політичних і світоглядних переконань;
- виховання свідомого ставлення до свого здоров'я та здоров'я інших громадян як найвищої соціальної цінності, формування засад здорового способу життя, збереження і зміцнення фізичного та психічного здоров'я учнів;
- генерація нових знань та розвиток відчуття соціальної справедливості;
- створення умов для оволодіння системою наукових знань про природу, людину і суспільство.

- оволодіння вчителями новими техніками та інструментами дистанційного навчання;
- створити умови для навчання дітей з особливими освітніми потребами (у разі появи здобувачів освітніх потреб з ООП);
- підтримка та розвиток здоров'язберігаючого освітнього середовища.

Освітній процес в Тарашанському ліцеї є системою науково-методичних і педагогічних заходів, спрямованих на розвиток особистості шляхом формування та застосування її компетентностей (стаття 1 Закону України «Про освіту»).

Освітня діяльність передбачає діяльність суб'єкта освітньої діяльності, спрямовану на організацію, забезпечення та реалізацію освітнього процесу у формальній та/або неформальній освіті (стаття 1 Закону України «Про освіту»).

Упровадження Державного стандарту спрямоване на зміни в організації освітнього процесу, які мають забезпечити можливості формування ученицями/учнями ключових компетентностей і наскрізних умінь, визначених Законом України «Про освіту», та сприяти вихованню ціннісних орієнтирів відповідно до Концепції «Нова українська школа».

Освітня діяльність згідно Державних стандартів здійснюється на засадах особистісно зорієнтованого, компетентнісного та діяльнісного підходів.

Особистісно зорієнтований підхід - спрямованість навчально-виховного процесу на взаємодію і плідний розвиток особистості педагога та його учнів на основі рівності у спілкуванні та партнерства у навчанні;

Компетентнісний підхід — спрямованість освітнього процесу на досягнення результатів, якими є такі ієрархічно підпорядковані компетентності учнів, як ключова, загальнопредметна і предметна.

Діяльнісний підхід в освіті - спрямованість освітнього процесу на розвиток ключових компетентностей і наскрізних умінь особистості, застосування теоретичних знань на практиці, формування здібностей до самоосвіти і командної роботи, успішну інтеграцію в соціум і професійну самореалізацію.

Освітня діяльність у закладі спрямована на формування компетентностей здобувачів освіти, що є динамічною комбінацією знань, умінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей, інших особистих якостей, що визначають здатність особи успішно соціалізуватися, провадити професійну та/або подальшу навчальну діяльність (стаття 1 Закону України «Про освіту»).

Викладацька діяльність педагогів Тарашанському ліцеї спрямована на формування знань, компетентностей, світогляду, розвиток інтелектуальних і

творчих здібностей, емоційно-вольових та/або фізичних якостей здобувачів освіти (лекція, семінар, тренінг, курси, майстер-клас, вебінар тощо), та яка провадиться педагогічним працівником, або іншою фізичною особою на основі відповідного трудового або цивільно-правового договору (стаття 1 Закону України «Про освіту»).

Діяльність педагогів поєднує інтелектуальну, творчу діяльність педагогічного працівника спрямовану на навчання, виховання та розвиток особистості, її загальнокультурних, громадянських та/або професійних компетентностей (стаття 1 Закону України «Про освіту»).

У навчальному закладі створені та функціонують: психологічна та соціальна служба, методичні об'єднання вчителів-предметників, методичне об'єднання класних керівників, методичне об'єднання вчителів, які викладають у 5-6-му класі.

Ефективному управлінню якості освітньої діяльності сприяють система ІСУО (програма КУРС Школа) та сайт «Нові Знання».

1.2 Нормативно-правове забезпечення

Організація освітньої діяльності у Тарашанькому ліцеї у 2023/2024 навчальному році здійснюватиметься відповідно до:

Законів України:

- «Про освіту»;
- «Про повну загальну середню освіту»;
- «Про внесення змін до деяких законів України в сфері освіти щодо врегулювання окремих питань освітньої діяльності в умовах воєнного стану» (№ 7325 від 28.04.2022), «Про забезпечення функціонування української мови як державної» та інших;

Указу Президента України від 16 березня 2022 року № 143 «Про загальнонаціональну хвилину мовчання за загиблими внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України»

постанови Кабінету Міністрів України від 28 липня 2023 року №782 «Про початок навчального року під час воєнного стану в Україні»;

розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р. № 988-р «Про схвалення **Концепції** реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «**Нова українська школа**» на період до 2029 року»;

Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 25.09.2020 №2205, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 10 листопада 2020 р. за №1111/35394;

Державних стандартів повної загальної середньої освіти:

на рівні початкової освіти (в 1-4 класах) - Державного стандарту початкової освіти (затвердженого Постановою КМУ від 21 лютого 2018 року № 87);

на рівні базової середньої освіти: в 5 класі – Державного стандарту базової середньої освіти (затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 р. № 898); *в 6-9 класах* – Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти (затвердженого Постановою КМУ від 23 листопада 2011 року № 1392);

на рівні профільної середньої освіти (в 10-11/12 класах) – Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти (затвердженого Постановою КМУ від 23 листопада 2011 року № 1392);

➤ Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року (схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 № 988-р),

➤ Державного стандарту початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 № 87 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24.07.2019 № 688);

➤ Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1392;

Типових освітніх програм для закладів загальної середньої освіти –

на рівні початкової освіти:

- Типової освітньої програми для учнів 1-2 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом О.Я.Савченко (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 №743),

- Типової освітньої програми для учнів 3-4 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом О.Я.Савченко (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 №743);

на рівні базової середньої освіти:

- у **5-6 му класах** – Типова освітня програма для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 19.02.2021 № 235),
- у **7-му класі** – Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 405 таблиця 1) ;
- у **8-9 класах** – Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 405 (таблиця 8) ;

на рівні профільної середньої освіти:

- Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 408 у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 28.11.2019 № 1493 зі змінами); ‘

Наказів та листів Міністерства освіти і науки України:

[Лист МОН №1/12186-23 від 16.08.2023 “Про організацію 2023/2024 навчального року в закладах загальної середньої освіти”](#)

[Структура 2023/2024 навчального року \(Інфографіка\)](#)

[Лист Міністерства освіти і науки України від 21 серпня 2023 р. № 1/12490-23 «Про окремі питання діяльності закладів дошкільної освіти у 2023/2024 навчальному році»](#)

[Методичні рекомендації «Безпечне освітнє середовище: Надання індивідуальної підтримки учням з особливими освітніми потребами під час підготовки до реагування на надзвичайні ситуації»](#)

[Наказ Міністерства освіти і науки України від 07 червня 2023 р. № 705 «Про проведення всеукраїнського конкурсу “Учитель року-2024”»](#)

[Наказ Міністерства освіти і науки України від 15.05.2023 № 563 “Про затвердження методичних рекомендацій щодо окремих питань здобуття освіти в закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні”](#)

Положення про атестацію педагогічних працівників (2022р.)

[Лист Міністерства освіти і науки України від 21 жовтня 2022 р. № 1/12392-22 «Про атестацію та підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів дошкільної освіти у період воєнного стану в Україні»](#)

[Наказ Міністерства освіти і науки України від 08 серпня 2022 року № 707 «Про затвердження Інструкції з ведення ділової документації у закладах загальної середньої освіти в електронній формі»](#)

[Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 01 серпня 2022 року № 1371 «Про затвердження Змін до деяких наказів Міністерства охорони здоров'я України»\(щодо тривалості онлайн-уроків для школярів\)](#)

[Перелік рекомендованої МОН початкової літератури на 2023/2024 навчальний рік](#)

[Електронні версії підручників для учнів 1-11-х класів \(2023-2024 н.р.\)](#)

[Державна служба України з надзвичайних ситуацій № 03-1870/162-2 від 14.06.2022 року «Про організацію укриття працівників та дітей у закладах освіти»](#)

[Наказ МОН від 01.04.2022 №289 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти»](#)

[Наказ Міністерства освіти і науки України від 13 липня 2021 р. № 813 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти»](#)

[Наказ МОЗ №2205 від 25.09.2020 «Про затвердження Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти»](#)

[Наказ МОН від 8 вересня 2020 року №1115 і зареєстровано в Міністерстві юстиції 28 вересня 2020 року за №941/35224 «Деякі питання організації дистанційного навчання»](#)

[Положення про сертифікацію педагогічних працівників \(зі змінами від 24.12.2019 р.\)](#)

[Інструкція з діловодства у закладах загальної середньої освіти](#)

[Сценарії Першого уроку 2023/2024 навчальному році;](#)

Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.09.2023 № 1/13749-23 «Про інструктивно-методичні рекомендації щодо викладання навчальних предметів/інтегрованих курсів у закладах загальної середньої освіти у 2023/2024 навчальному році»;

Лист Міністерства освіти і науки від 19.08.2022 № 1/9530-22 «Інструктивно-методичні рекомендації щодо організації освітнього процесу та викладання навчальних предметів у закладах загальної середньої освіти у 2022/2023 навчальному році»;

Наказ Міністерства освіти і науки України від 15.05.2023 № 563 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо окремих питань здобуття освіти в закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні»;

Наказ Міністерства освіти і науки України від 28.03.2022 № 274 «Про деякі питання здобуття загальної середньої освіти та освітнього процесу в умовах воєнного стану»;

Наказ Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсую чого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп продовженого дня і виховних груп загальноосвітніх

навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрований і Міністерстві юстиції України 6 березня 2002 р. за № 229/6517 (зі змінами);

Наказ Міністерства освіти і науки України від 01.04.2022 № 289 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти»;

Положення про інституційну та дуальну форми здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 23 квітня 2019 року № 536 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 лютого 2021 року № 160), зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 22 травня 2019 р. за № 547/33518;

Положення про індивідуальну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12.01.2016 № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 лютого 2021 року № 160), зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 р. за № 184/2814;

Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 08.09.2020 № 1115, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 28 вересня 2020 р. за № 941/35224);

Порядку зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 16.04.2018 № 367, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 05 травня 2018 р за № 564/32016;

Порядку переведення учнів закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 14.07.2015 № 762 (у редакції наказів Міністерства освіти і науки України № 621 від 08.05.2019 № 268 від 01.03.2021), зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 30.07.2015 за № 924/27369;

Листів Міністерства освіти і науки України:

від 16.08.2023 № 1/12186-23 «Про організацію 2023/2024 навчального року в закладах загальної середньої освіти;

від 16.03.2022 № 1/3472-22 «Про виконання Указу Президента України Володимира ЗЕЛЕНСЬКОГО від 16.03.2022 № 143/2022»;

від 30.08.2021 «Щодо організації навчання осіб з особливими освітніми потребами у ЗЗСО у 2021-2022 н.р..

Лист ІППОЧО від 09.08.2023 № 01-11/402 «Про методичні рекомендації щодо організації освітнього процесу⁴ в закладах освіти Чернівецької області у 2023/2024 н.р.»;

- Лист МОН України від 30.08.2021 «Щодо організації навчання осіб з особливими освітніми потребами у ЗЗСО у 2021-2022 н.р.;
- Постанови Кабінету міністрів України від 15.08.2011 №872 “Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах” (із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ №588 від 09.08.2017);
- Постанови МОЗ від 26.08.2021 року №9 «Про затвердження протиепідемічних заходів у закладах освіти на період карантину у звязку з поширенням коронавірусної хвороби».
- Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі ЗСО , затвердженими наказом МОН України, молоді та спорту України від 13.04.2011 року №329».

В Тарашанському ліцеї у 2023/2024 н.р. за рішенням педагогічної ради та за вибором вчителів, які викладатимуть у:

5-6 му класі, використовують модельні навчальні програми, яким надано гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» наказом від 12.07.2021 № 795 (зі змінами, внесеними у додаток наказами Міністерства освіти і науки України від 10.08.2021 р., № 898, від 29.09.2021 р. № 1031, від 13.12.2021 р. № 13 58, від 02.02.2022 р. № 96, від 09.02.2022 № 143, від 11.04.2022 р. № 324) (гриф Міністерства станом на 01. Серпня 2022 року надано 95 модельним навчальним програмам) та згідно Листа МОНУ 12.09.2023 р.№ 1/13749-23 «Про інструктивно-методичні рекомендації щодо викладання навчальних предметів/інтегрованих курсів у закладах загальної середньої освіти у 2023/2024 навчальному році»;

7-9 класи:

- навчальні програми, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804 «Про оновлені навчальні програми для учнів 5-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів» (зі змінами, внесеними наказом Міністерства освіти і науки України від 03.08,2022 № 698);
- навчальні програми, яким надано гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» наказом Міністерства освіти і науки України від 03.08.2022 № 698 «Про надання грифа оновленим навчальним програмам»;

10-11 класи

- навчальні програми, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 23.10.2017 № 1407 «Про надання грифу МОН навчальним програмам для учнів 10-11 класів закладів загальної середньої освіти» (зі змінами, внесеними наказом Міністерства освіти і науки України від 03.08.2022 № 698);

- навчальні програми, яким надано гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» наказом Міністерства освіти і науки України від 03.08.2022 № 698 «Про надання грифа оновленим навчальним програмам».

Лист Міністерства освіти і науки України від 14 серпня 2023 р. № 1/12038-23 «Про переліки навчальної літератури та навчальних програм, рекомендованих Міністерством освіти і науки України для використання в освітньому процесі закладів освіти у 2023/2024 навчальному році»

- [Перелік навчальних програм, підручників та навчально-методичних посібників, рекомендованих МОН України для використання у початкових класах закладів загальної середньої освіти з навчанням українською мовою](#)
- [Перелік навчальних програм, підручників та навчально-методичних посібників, рекомендованих МОН України для використання в 5-11 класах закладів загальної середньої освіти з навчанням українською мовою](#)

Варіативна складова навчальних планів реалізується на підставі рішення педагогічної ради від 31.08.2023 року № 1 , вчителі використовують в освітньому процесі навчальні програми факультативів та курсів за вибором, які раніше мали відповідний гриф МОН і були включені в Перелік навчальної літератури та навчальних програм у попередні роки (інструктивно-методичні рекомендації щодо організації освітнього процесу та викладання навчальних предметів у закладах загальної середньої освіти у 2023/2024 навчальному році),

1.3 Напрямки реалізації

Згідно з чинним законодавством організувати освітній процес відповідно до рівнів типових освітніх програм трьох ступенів навчання:

I ступінь – початкова освіта тривалістю чотири роки;

II ступінь – базова середня освіта тривалістю п'ять років;

III ступінь – повна середня освіта тривалістю два роки.

Для реалізації освітньої програми в організації освітнього процесу забезпечити:

– логічну послідовність вивчення предметів, що розкривається у відповідних навчальних програмах;

– рекомендовані форми організації освітнього процесу, основними формами якого є різні типи уроку: формування компетентностей; розвитку компетентностей; перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей; корекції основних компетентностей; комбінований урок. Також рекомендованими формами організації освітнього процесу є екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки, прес-конференції, ділові ігри тощо;

– використання в освітньому процесі сучасних інноваційних технологій, систем (методик) навчання;

– науково-дослідницьку діяльність, участь у проєктах;

– профільне спрямування навчання в старшій школі, що сформовано закладом освіти з урахуванням можливостей забезпечення якісної його реалізації;

– роботу з обдарованими дітьми;

– навчання дітей з особливими освітніми потребами.

Для реалізації освітньої програми здійснити навчально-методичне забезпечення:

– Підручниками та навчальними посібниками, схваленими Міністерством освіти і науки України.

– Спрямувати освітній процес на задоволення потреб учнів у виборі програм навчання.

– Продовжувати запроваджувати в освітній процес школи сучасні технології навчання, зокрема: проєктні, інформаційно-комунікаційні, критичного мислення, інтерактивні технології, окремі освітні тренди.

– Враховуючи особливості організації освітнього процесу та індивідуальні освітні потреби учнів, особливості регіону, рівень навчально-методичного та кадрового забезпечення сформувавши варіативну складову навчального плану, спрямувати її на підсилення предметів інваріантної складової, запровадження курсів за вибором та факультативних курсів, що розширюють обрану закладом освіти спеціалізацію, розвивають індивідуальну орієнтованість особистості та формують її всебічний розвиток та на посилення вивчення предметів, які винесено для складання ДПА; НМТ ;ЗНО.

- Реалізувати навчання за наскрізними лініями участь у проєктах, позакласну роботу і роботу гуртків.
- Забезпечити суспільно-гуманітарне спрямування старшої школи з профільним вивченням у 10-11-тому класі предметів «Всесвітня історія», «Історія України», також за рахунок додаткових годин на вивчення окремих курсів за вибором і факультативних курсів суспільно-гуманітарного спрямування.
- Створити умови для навчання дітей з особливими освітніми потребами та інших осіб незалежно від віку, місця проживання чи перебування, стану здоров'я, інших ознак чи обставин, у тому числі тих, які не можуть відвідувати заклад освіти (зокрема через відсутність профілактичних щеплень) .

1.4 Права та обов'язки здобувачів освіти

(ВИТЯГ ІЗ ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО ОСВІТУ» від 05.09.2017 ст.53)

Здобувачі освіти мають право на:

- навчання впродовж життя та академічну мобільність;
- індивідуальну освітню траєкторію, що реалізується, зокрема, через вільний вибір видів, форм і темпу здобуття освіти, запропонованих освітніх програм, навчальних дисциплін та рівня їх складності, методів і засобів навчання;
- якісні освітні послуги;
- справедливе та об'єктивне оцінювання результатів навчання;
- відзначення успіхів у своїй діяльності;
- свободу творчої, спортивної, оздоровчої, культурної, просвітницької, наукової і науково-технічної діяльності тощо;
- безпечні та нешкідливі умови навчання, утримання і праці;
- повагу людської гідності;
- захист під час освітнього процесу від приниження честі та гідності, будь-яких форм насильства та експлуатації, дискримінації за будь-якою ознакою, пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю здобувача освіти;
- користування бібліотекою, навчальною, науковою, виробничою, культурною, спортивною, побутовою, оздоровчою інфраструктурою закладу освіти та послугами його структурних підрозділів у порядку, встановленому закладом освіти відповідно до спеціальних законів;

- доступ до інформаційних ресурсів і комунікацій, що використовуються в освітньому процесі і науковій діяльності; доступ до інформаційних ресурсів і комунікацій, що використовуються в освітньому процесі і науковій діяльності; доступ до інформаційних ресурсів і комунікацій, що використовуються в освітньому процесі і науковій діяльності;

- трудову діяльність у позанавчальний час;

- особисту або через своїх законних представників участь у громадському самоврядуванні та управлінні закладом освіти;

- інші необхідні умови для здобуття освіти, у тому числі для осіб з особливими освітніми потребами та соціально незахищених верств населення.

Здобувачі освіти зобов'язані:

- виконувати вимоги освітньої програми (індивідуального навчального плану за його наявності), дотримуючись принципу академічної доброчесності, та досягти результатів навчання, передбачених стандартом освіти для відповідного рівня освіти;

- поважати гідність, права, свободи та законні інтереси всіх учасників освітнього процесу, дотримуватись етичних норм;

- відповідально та дбайливо ставитися до власного здоров'я, здоров'я оточуючих, довкілля;

- дотримуватися установчих документів, правил внутрішнього розпорядку закладу освіти, а також умов договору про надання освітніх послуг.

Здобувач освіти має право:

1. На свободу думки, совісті й релігії, вільне вираження власних думок і переконань, свободу отримання інформації, на повагу людської гідності й захист від втручання в особисте життя.

2. Захист від економічної експлуатації та роботи, яка може бути перешкодою в отриманні освіти чи завдавати шкоди здоров'ю.

3. Розвиток особистості, талантів, розумових і фізичних здібностей.

4. Захист від застосування методів фізичного й психічного насильства.

5. Отримання безкоштовної освіти відповідно до державних освітніх стандартів.

6. Додаткову безкоштовну допомогу вчителя в отриманні знань на спеціальних заняттях, передбачених графіком роботи школи й учителя

7. Навчання в межах державних освітніх стандартів за індивідуальними навчальними планами, у тому числі навчання вдома за медичними показниками, прискорений курс навчання.

8. Вільне відвідування заходів, не передбачених навчальним планом.

9. Вибір форми отримання освіти.

10. Переведення до іншого навчального закладу, що реалізує освітню програму відповідного рівня.

11. Отримання додаткових освітніх послуг, що надаються відповідно до Статуту ліцею.

12. Безкоштовне користування бібліотечно-інформаційними ресурсами ліцею.

13. Добровільне залучення до праці. Учень не може бути знятий з уроків для виконання будь-якої роботи, не пов'язаної з освітнім процесом.

14. Отримання оцінки виключно відповідно до своїх навчальних і вмінь.

15. Отримання інформації про поставлені оцінки, як за усні, так і за письмові відповіді. Конфіденційність інформації про оцінки за письмові роботи.

16. Об'єктивну оцінку своїх знань, роз'яснення підстав і критеріїв поставленої оцінки.

17. Апеляцію щодо об'єктивності виставлення оцінки за семестр, якщо він не згоден з нею.

18. Користування шкільним майном, яке повертається вчителю після закінчення занять у збереженому стані.

19. Відстоювання своїх поглядів і переконань при обговоренні спірних і неоднозначних питань у коректній формі. Виклад класному керівнику, психологу, директору школи, іншим вчителям своїх проблем і отримання від них допомоги, пояснень, відповідей.

20. Представлення школи на конкурсах, оглядах, змаганнях та інших заходах відповідно до своїх можливостей і вмінь.

21. Умови навчання, що гарантують охорону й зміцнення здоров'я.
22. Завчасне повідомлення про терміни й обсяги письмових контрольних робіт, що проводяться відповідно до графіка.
23. Відсутність домашнього завдання на вихідні дня в 1 по 4 класи (крім читання художньої літератури), а також відсутність завдання на канікули для учнів усіх класів.
24. Обсяг часу на виконання обов'язкової частини домашнього завдання, що не перевищує 50 % обсягу аудиторного навантаження з відповідного предмета.
25. Відпочинок у перервах між уроками й у канікулярний час, додаткові тижневі канікули у першому класі (за розпорядженням засновника).
26. Участь у культурному житті школи, організованих у ній заходах, що відповідають її віку.
27. Відкрите висловлювання своєї думки, пропозицій про зміни в освітній діяльності, про якість освітнього процесу на Раді школи.
28. Участь в управлінні школою згідно зі Статутом ліцею.

1.5 Принципи реалізації освітньої програми:

- забезпечення якості освіти та якості освітньої діяльності;
- забезпечення рівного доступу до освіти без дискримінації за будь-якими ознаками, у тому числі: віросповідання, за ознакою інвалідності;
- розвиток інклюзивного освітнього середовища (у разі появи здобувача освіти з ООП);
- забезпечення універсального дизайну та розумного пристосування;
- науковий характер освіти;
- цілісність і наступність системи освіти;
- прозорість і публічність прийняття та виконання управлінських рішень;
- відповідальність закладу освіти перед суспільством;
- інтеграція з ринком праці;
- нерозривний зв'язок із світовою та національною історією, культурою, національними традиціями;
- свобода у виборі видів, форм і темпу здобуття освіти, освітньої програми, закладу освіти;
- гуманізм;

- демократизм;
- єдність навчання, виховання та розвитку;
- виховання патріотизму, поваги до культурних цінностей українського народу, його історико-культурного надбання і традицій;
- формування усвідомленої потреби в дотриманні Конституції та законів України, нетерпимості до їх порушення;
- формування поваги до прав і свобод людини, нетерпимості до приниження її честі та гідності, фізичного або психічного насильства, а також до дискримінації за будь-якими ознаками;
- формування громадянської культури та культури демократії;
- формування культури здорового способу життя, екологічної культури і дбайливого ставлення до довкілля.

1.6 Структура 2023-2024 навчального року

<https://znayshov.com/FR/22430/10.jpg>

Відповідно Закону України „Про освіту”, постанови Кабінету Міністрів України встановлено тривалість навчального року з 1 вересня 2023 року до 28 червня 2024 року.

В межах гарантованої державою автономії Тарашанський ліцей встановлює:

1. Структуру і тривалість навчального року за семестрами ;
2. Тривалість навчального тижня – 5-ти денного навчального дня, та відпочинку між ними;
3. Тривалість канікул протягом 30 календарних днів (не менше).
4. Норму законодавства про тривалість навчального року не менше 175 днів на час воєнного стану призупинено
5. Навчальні програми з навчальних предметів розраховано на 35 навчальних тижнів.

Педагогічною радою визначена структура та тривалість навчального року, яка базується на 5-денному навчальному тижні, навчальні заняття за дво-семестровою системою з таким канікулярним режимом:

Початок навчальних занять	01.09.2023	
I семестр	01.09.2022	28.12.2023
II семестр	15.01.2024	31.05.2024
Осінні канікули	23.10.2023	29.10.2023 (7днів)
Зимові канікули	29.12.2023	14.01.2024 (17 днів)
Весняні канікули	25.03.2024	31.03.2024 (7 днів)

Вересень – 21

Жовтень – 17

Листопад – 22

Грудень – 20

Січень – 13

Лютий – 21

Березень – 16

Квітень – 22

Травень – 23 (175 навчальні дні)

Рішення педагогічної ради вводиться в дію наказом директора Тарашанського ліцею та контролює виконання педагогічними працівниками освітньої програми.

Навчальні заняття організовуються за семестровою системою:

I семестр – з 1 вересня до 28 грудня,

II семестр – з 15 січня по 31 травня.

У структуру навчального року враховується навчальний час на проведення:

- державна підсумкова атестація;
- проведення навчальних екскурсій, навчальної практики;
- додаткові консультації для усунення прогалин та корекції у навчанні;
- інших форм організації освітнього процесу, що визначені освітньою програмою закладу освіти.

Згідно зі статтею 34 Закону України «Про загальну середню освіту» відповідно до Положення про державну підсумкову атестацію для учнів 4, 9 класів проводиться державна підсумкова атестація, форму і терміни якої Міністерством освіти і науки України буде затверджено додатково.

Дата вручення документів про освіту буде визначена додатково (в залежності від термінів проведення ДПА).

Передбачається можливість вносити зміни до термінів проведення канікул, початку та завершення навчальних семестрів з огляду на епідеміологічну

ситуацію та воєнний стан. Продовження навчання здобувачами освіти за більш безпечними для них формами (індивідуальною, дистанційною) за розпорядженням засновника.

1.7 Особливості організації освітнього процесу

Організація освітнього процесу забезпечує безпечні, нешкідливі та здорові умови здобуття освіти, не призводить до перенавантаження учнів. Розклад навчальних занять, розподіл навчального навантаження протягом тижня, тривалість навчальних занять і перерв між ними здійснюється відповідно до вимог Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти (затверджений наказом МОЗ України 25 вересня 2020 р. № 2205, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 10 листопада 2020р. за № 1111/35394). Тривалість виконання завдань для самопідготовки учнів у позанавчальний час не рекомендується більше 1 години у 3-5 класах, 1,5 години у 6-9 класах, 2 години – у 10-11(12) класах. Учням 1-2 класів не рекомендовано обов'язкові завдання для самопідготовки у позанавчальний час (рішення педагогічної ради).

Режим роботи закладу

Рішенням педагогічної рада заклад працює за п'ятиденним робочим тижнем, вихідні дні - субота і неділя.

Відповідно до Закону України „Про освіту” тривалість уроку в 1 класі становить 35 хвилин, в 2 – 4 класах 40 хвилин, в 5 – 11 класах – 45 хвилин.

Розклад дзвінків для учнів 1 класів

1 урок	08.30 - 09.05	перерва - 15 хвилин
2 урок	09.20 - 09.55	перерва – 25 хвилин
3 урок	10.20 - 10.55	перерва - 25хвилин
4 урок	11.20 - 11.55	перерва - 15 хвилин
5 урок	12.10 - 12.45	

Розклад дзвінків для учнів 2-4 класів

1 урок	08.30 - 09.10	перерва - 10 хвилин
2 урок	09.20 - 10.00	перерва - 20хвилин
3 урок	10.20 - 11.00	перерва - 20 хвилин

4 урок	11.20 - 12.00	перерва - 10 хвилин
5 урок	12.10 - 12.50	перерва - 10 хвилин
6 урок	13.00 - 13.40	

Розклад дзвінків для учнів 5-11 класів

1 урок	08.30 - 09.15	перерва - 10 хвилин
2 урок	09.25 - 10.10	перерва - 20хвилин
3 урок	10.30 - 11.15	перерва - 20 хвилин
4 урок	11.35 - 12.20	перерва - 10 хвилин
5 урок	12.30 - 13.15	перерва - 10 хвилин
6 урок	13.25 - 14.10	перерва - 10хвилин
7 урок	14.20 - 15.05	перерва - 10хвилин
8 урок	15.15 - 16.00	

Крім уроків у закладі проводяться позакласні заняття та заходи, що передбачені окремим розкладом і спрямовані на задоволення освітніх інтересів учнів та на розвиток їх творчих здібностей, нахилів і обдарувань.

1.8 Робота групи подовженого дня

Робота ГПД організована для 1-4 класів згідно наказу МОН України від 25.08.2018 року №677«Про затвердження Порядку створення груп подовженого дня у державних і комунальних закладах загальної середньої освіти», який зареєстровано в Міністерстві юстиції України 24 липня 2018 р. за N 865/32317.

Група подовженого дня створена для:

- організації навчальної, виховної та пізнавальної діяльності учнів;
- організації дозвілля учнів;
- надання кваліфікованої допомоги учням у підготовці до уроків і виконанні домашніх завдань;
- формування в учнів ключових компетентностей, необхідних для успішної життєдіяльності та самореалізації особистості;
- забезпечення виконання індивідуальної програми розвитку особи з особливими освітніми потребами, індивідуального навчального плану (за наявності).

Режим роботи включає (перебувати в групі подовженого дня учні мають не більш як 6 годин на день):

- прогулянки на відкритому повітрі тривалістю не менш як півторигодини для учнів початкових класів;
- харчування тривалістю не менш як 30 хвилин ;
- виконання домашніх завдань (за наявності) тривалістю не більше 1 години;
- проведення спортивно-оздоровчих занять тривалістю не менше 1 години;
- фізкульт-хвилинки та гімнастику для очей через кожні 15 хвилин заняття для учнів початкових класів.

1.9 Контингент учнів за класами

В Тарашанському ліцеї нараховується 11 класів, навчається **206** учнів в 1-11 класах.

Клас/кіл-ть	Кіл-ть учнів	Наповнюваність
1 (1)	14	1-4 класи 68 учнів
2 (1)	14	
3 (1)	18	
4 (1)	22	
5 (1)	15	5-9 класи 96 учні
6 (1)	19	
7 (1)	23	
8 (1)	23	
9 (1)	16	
10 (1)	26	10-11 класи 47учні
11 (1)	21	
Всього	211	211 учнів

1.10 Навчальні плани

Навчальні плани на 2023/2024 навчальний рік розроблено на основі:

- для 1-2 класів – Державного стандарту початкової освіти (2018), типової освітньої програми розробленої під керівництвом О.Я.Савченко (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743);
- для 3-4 класів – Державного стандарту початкової освіти (2018), типової освітньої програми розробленої під керівництвом О.Я.Савченко (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 року № 743);
- для 5- 6-х класів складено за Типовою освітньою програмою для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 19.02.2021 року № 235;
- для 7 -9-х класів складено за Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженою наказом МОН України від 20.04.2018 року № 405 (таблиця 1, 8)
- для 10-11-х класів – типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня», затверджена наказом МОН від 20.04.2018 № 408(таблиця 2); (у редакції наказу МОН від 28.11.2019 №1493 зі змінами, внесеними наказом МОН від 31.03.2020 №464).

Варіативна складова Типових планів використовується на:

- збільшення кількості додаткових годин на підсилення та поглибленого вивчення окремих базових предметів;
- запровадження курсів за вибором , факультативів та факультативних курсів;
- проведення індивідуальних консультацій та групових занять.

Облік занять з базових предметів, курсів за вибором , індивідуальних консультацій та групових занять здійснюється на сторінках класного журналу, відведених для цього предмета.

Факультативи та факультативні курси проводяться для окремих учнів та груп учнів. В окремому журналі зазначається склад групи, яка відвідує заняття, та ведеться облік відвідування.

Оцінювання навчальних досягнень з курсів за вибором, факультативних курсів , індивідуальних консультацій та групових занять не здійснюється (за рішенням педагогічної ради 29.08.2022 №9).

Детальний розподіл навчального навантаження окреслено у робочих навчальних планах закладу .

1.11 Форми організації освітнього процесу

Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі.

Організація освітнього процесу може здійснюватися в очному і дистанційному режимах, або за змішаною формою, що поєднує очний і дистанційний режими.

Освітній процес із використанням технологій дистанційного навчання за допомогою технічних засобів комунікації, доступних для учасників освітнього процесу. При цьому обсяг навчального часу, що забезпечується в синхронному режимі, визначається педагогічним працівником і може бути менше обсягу, зазначеного в пункті 7 розділу I Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти.

Також у очному режимі, у разі нестачі в шкільному укритті, можлива організація навчання з окремих предметів на дистанційну форму.

Організація дистанційної форми навчання в Тарашанському ліцеї керується чинними документами:

- Конституцією України;
- Цивільним кодексом України;
- Законом України «Про освіту» № 2145- VIII від 05.09.2017;
- наказом МОН №466 «Про затвердження Положення про дистанційне навчання» від 25.03.13 р. із змінами затверджені наказом Міністерства освіти і науки України «Деякі питання організації дистанційного навчання» № 1115 від 08.09.2020 р.
- Положення про дистанційне навчання в Тарашанській ЗОШ I –III ступенів під час карантину (схвалено педагогічною радою від 31.08.2021р. протокол № 6, наказ Тарашанької ЗОШ I – III ст. № 94 від 02.09.2021р.).

Основною формою організації освітнього процесу є традиційний урок. Згідно Державних стандартів початкової, базової, повної загальної середньої освіти різні мають місце такі типи уроків:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок;

Також передбачені екскурсії, віртуальні подорожі, спектаклі, уроки-семінари, конференції, форуми, брифінги, інтерактивні та інтегровані уроки, ділові ігри, відео-уроки, квести, які вчитель організує у межах уроку або в позаурочний час.

При дистанційному навчанні застосовуються такі форми організації освітнього процесу, як конференції, консультації, віртуальні екскурсії, презентації та ін...

Навчання в умовах очного навчання з 01.09.2023 р. (рішення педагогічної ради від 31.08.2023р. протокол № 1)

Щоденно о 9 годині 00 хвилин має проводитись загальнонаціональна хвилина мовчання за співвітчизниками, загиблими внаслідок збройної агресії російської федерації проти України (татя 2 Указу Президента України №143 від 16 березня 2022 року «Про загальнонаціональну хвилину мовчання за загиблими в наслідок збройної агресії Російської Федерації проти України, лист Міністерства освіти і Науки України від 16.03. 2022 №1/3472-22).

За потреби (звернення батьків) Тарашанський ліцей може організувати індивідуальні форми здобуття освіти (зокрема екстернатну, сімейну (домашню), реалізувати індивідуальну освітню траєкторію учня.

Форма організації освітнього процесу залежить від безпекової ситуації в кожному населеному пункті мікрорайону Тарашанського ліцею і визначається рішенням військово-цивільної організації; розпорядження засновника . Рішення приймається за участю батьків (письмове опитування).

Форма організації освітнього процесу може змінюватися впродовж навчального року в залежності від безпекової ситуації у населеному пункті.

Врахована можливість зміни форми навчання для здобувачів освіти, які тимчасово перебувають за кордоном або є внутрішньо переміщеними особами, протягом навчального року або семестру за заявою батьків.

Відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 15.05.2023 № 563 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо окремих питань

здобуття освіти в закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні» для здобувачів освіти, дітей Громадян України, які очно навчаються в закладі освіти за кордоном буде вжито заходи щодо оптимізації освітнього процесу й урахування навчання з тих предметів, які здобувач (здобувачка) освіти опановує в школі країни перебування. Враховано важливість застосування підходу до кожного учня/учениці в найкращих інтересах дитини для отримання її права на продовження здобуття освіти.

Запровадження та організація освітнього процесу в певному режимі, у тому числі у разі включення сигналу «Повітряна тривога» або інших сигналів оповіщення, здійснюється відповідно до листа МОН від 16.08.2023 № 1/12186-23 «Про організацію 2023/2024 навчального року в закладах загальної середньої освіти».

Організація освітнього процесу забезпечує безпечні, нешкідливі та здорові умови здобуття освіти, не призводить до перевантаження учнів. Розклад навчальних занять, розподіл навчального навантаження протягом тижня, тривалість навчальних занять та перерв здійснюється відповідно до вимог Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти (затверджений наказом МОЗ України 25 вересня 2020р. № 2205, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 10 листопада 2020р. За № 1111/35394). Тривалість виконання завдань для самопідготовки учнів у позанавчальний час не рекомендується більше 1 години у 3-5 класах, 1,5 години у 6-9 класах, 2 години – у 10-11(12)класах. Учні 1-2 класів не рекомендується обов'язкові завдання для самопідготовки у позанавчальний час (згідно інструктивно-методичних рекомендацій щодо організації освітнього процесу та викладання навчальних предметів у закладах загальної середньої освіти у 2023/2024 навчальному році).

1.12 Наповнюваність класів. Порядок поділу класів на групи

Відповідно до Закону України «Про внесення змін до деяких законів України в сфері освіти щодо врегулювання окремих питань освітньої діяльності в умовах воєнного стану» на період тривалості воєнного стану призупиняється дія положення частини другої статті 12 Закону України «Про повну загальну середню освіту» щодо граничної верхньої межі кількості учнів у класі (наповнюваність класу) державного, комунального закладу освіти, крім здобуття освіти заочною (денною) або вечірньою формою.

Нормативи максимальної наповнюваності класів за денною формою зберігаються згідно чинного законодавства.

При дистанційному навчанні в Тарашанському ліцеї (рішення педагогічної ради від 31.08.2023 № 1) прийнято рішення щодо збереження максимальної кількості учнів у класі (в рамках кількості учнів класу за мережою класів станом на 01.09.2023р.).

При вивченні окремих предметів у закладі відповідно до (додаток 2 до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 06.03.2002 р. за № 229/6517, із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти N 572 від 09.10.2002 наказу Міністерства освіти і науки, молоді та спорту N 921 від 17.08.2012 наказу Міністерства освіти і науки N 401 від 08.04.2016) класи діляться на групи під час вивчення іноземної мови, трудового навчання за умови більше 27 учнів у класі та під час проведення практичних занять з інформатики з використанням комп'ютерів за умови не менше 8 учнів у групі.

Відповідно при проведенні *практичних занять з інформатики з використанням комп'ютерів за умови не менше 8 учнів у групі здійснюється відповідний поділ:*

	у 7 класі + 1 години;
у 3 класі + 1 година;	у 8 класі + 2 години;
у 4 класі + 1 година;	у 9 класі + 2 години;
у 6 класі + 1 година;	у 10 класі + 1,5 години.

1.15 Використання літератури в освітньому процесі

В освітньому процесі закладу використовувати лише навчальну літературу, згідно рекомендованих МОН № 1/12038-23 від 14.08.2023 року «Про переліки навчальної літератури та навчальних програм, рекомендованих Міністерством освіти і науки України для використання в освітньому процесі закладів освіти у 2023/2024 навчальному» (далі перелік)

- у початкових класах закладів загальної середньої освіти з навчанням українською мовою (<https://goo.gl/Zgfw1C>);
- у 5-11 класах закладів загальної середньої освіти з навчанням українською мовою (<https://goo.gl/93BNko>);
- у закладах загальної середньої освіти для осіб з особливими освітніми потребами (<https://bit.ly/2InbGsO>);
- з психології та педагогіки (<https://bit.ly/3mtWtu9>).

У Переліках для окремих підручників та посібників, які можуть використовуватися в освітньому процесі, зазначено декілька років надання висновку про гриф у зв'язку з зміною його строку дії або розгляду оновленого видання, тому відповідно до статті 54, педагогічні працівники, зокрема, мають право на академічну свободу, включаючи свободу викладання, вільний вибір форм, методів і засобів навчання, що відповідають освітній програмі. Разом з тим, під час добору навчальної літератури для використання в освітньому процесі у новому навчальному році педагогічним працівникам слід урахувати, що до деяких навчальних програм останнім часом було внесено зміни та доповнення, що, відповідно, не відображено в підручниках та посібниках попередніх років. З огляду на зазначене, за рекомендацією МОН, для викладання певних тем використовувати матеріали електронних версій підручників або інші додаткові матеріали.

1.16 Математична освіта в Україні

5 серпня 2020 року Кабінет Міністрів України ухвалив Концепцію розвитку природничо-математичної освіти (STEM-освіти), реалізація якої передбачена до 2027 року. Концепція спрямована на модернізацію STEM-освіти, її широкомасштабне впровадження на всіх складниках та рівнях освіти, встановлення партнерства з роботодавцями і науковими установами та їхнє залучення до розвитку природничо-математичної освіти, тому вчителі природничих дисциплін мають скоригувати свої навчальні плани із змістом зазначеного документа, оскільки розвиток STEM-освіти може бути забезпечений на початковому, базовому та профільному рівнях. STEM-освіта може реалізуватися через усі види освіти – формальну, неформальну, інформальну (на онлайн-платформах, у STEM-центрах/лабораторіях, за допомогою екскурсій, турнірів, конкурсів, фестивалів, практикумів тощо). Згідно з Концепцією, навчальні методики та навчальні програми STEM-освіти будуть спрямовані на формування компетентностей, актуальних на ринку праці. Зокрема, це критичне, інженерне і алгоритмічне мислення, навички оброблення інформації й аналізу даних, цифрова грамотність, креативні якості та інноваційність, навички комунікації. STEM-освіта буде впроваджуватись із урахуванням принципів особистісного підходу, постійного оновлення змісту освіти відповідно до нових досягнень науки та вимог ринку праці, формування необхідних компетентностей на всіх складниках та рівнях освіти, розвитку закладів спеціалізованої освіти наукового спрямування.

У Тарашанському ліцеї у 5-6 класах введено вивчення міжгалузевого інтегрованого курсу STEM (модельна навчальна програма авт. Бутурліна О.В., Артем'єва О.Є.)

1.17 Процеси розвитку, виховання і соціалізації в школі

Виховання учнів у закладі здійснюється під час проведення уроків, у процесі позаурочної та позашкільної роботи. Цілі виховного процесу в закладі освіти визначаються на основі принципів, закладених у Конституції та законах України, інших нормативно-правових актах.

Основною метою у вихованні учнів у 2023-2024 навчальному році буде формування громадянина, патріота, інтелектуально розвиненої, духовно і морально зрілої особистості, готової протистояти асоціальним впливам, вправлятися з особистими проблемами, творити себе і оточуючий світ.

Весь освітній процес у ліцеї зорієнтований на учня, розвиток його талантів, виховання на цінностях, цінностях загальнолюдських, цінностях поваги до іншої людини, цінностях любові до власної країни. Це пронизує весь зміст освіти і весь процес навчання. Виховання позитивних рис характеру та чеснот здійснюється через наскрізний досвід та зміст освіти.

Виховний процес, як наголошується в Концепції Нової української школи, має стати невід'ємною складовою всього освітнього процесу ліцею, проходячи наскрізно як через навчальні предмети, так і систему позакласної, позашкільної роботи. Пріоритетного значення в розбудові нової школи набуває завдання формувати в учнів систему загальнолюдських цінностей:

- **морально-етичних** – гідність, чесність, справедливість, турбота, повага до життя, повага до себе та інших людей;
- **соціально-політичних** – свобода, демократія, культурне різноманіття, повага до рідної мови і культури, патріотизм, шанобливе ставлення до довкілля, повага до закону, солідарність, відповідальність.

Основні завдання виховної діяльності закладу освіти на 2023-2024 н.р. визначені Концепцією реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року.

У роботі з учнями педагогічні працівники керуватимуться Основними орієнтирами виховання учнів 1-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів України, у відповідності до наступних ключових напрямів:

- ціннісне ставлення до себе;
- ціннісне ставлення до сім'ї, родини, людей;

- ціннісне ставлення особистості до суспільства і держави;
- ціннісне ставлення до праці;
- ціннісне ставлення до природи;
- ціннісне ставлення до культури і мистецтва.

Серед основних завдань:

- виховання основних людських цінностей: турботи, поваги, любові, співчуття, милосердя, відповідальності і т.д,
- національно-патріотичне виховання на засадах загальнолюдських, полікультурних, громадянських цінностей,
- забезпечення фізичного, морально-духовного, культурного розвитку дитини,
- формування соціально зрілої творчої особистості, громадянина України і світу,
- підготовка учнів до свідомого вибору сфери життєдіяльності,
- підвищення відповідальності сім'ї за освіту і виховання дітей.

Протягом 2023-2024 навчального року планується підвищити рівень превентивної роботи. Пріоритетними формами і методами в роботі педагогічних працівників із означеної проблеми залишаються:

- впровадження просвітницької діяльності, спрямованої на формування негативного ставлення до протиправних діянь,
- проведення тижнів правових знань; використання інтерактивних педагогічних технологій на уроках правознавства та в позакласній діяльності;
- впровадження шкільного самоврядування в освітній процес;
- ужиття заходів, спрямованих на підвищення моральності в суспільстві, правової культури громадян, утвердження здорового способу життя;
- запобігання проявам екстремізму, расової та релігійної нетерпимості;
- впровадження нових педагогічних комунікацій між усіма учасниками освітнього процесу.

Важливою складовою частиною виховної роботи закладу освіти є учнівське самоврядування, яке є однією із умов залучення учнів до громадської діяльності. Самоврядування в закладі освіти має стати для учнів справжньою школою демократії, школою громадянського становлення підрастаючого покоління.

Місія нової української школи – допомогти розкрити та розвинути здібності, таланти і можливості кожної дитини на основі партнерства

між учителем, учнем і батьками. І це стосується не лише пошуку нових форм роботи з дітьми, але й перегляду існуючої освітньої практики в контексті нової філософії роботи з сім'єю. Дана філософія значно більшою мірою відповідає запитам батьків і спочатку орієнтована на встановлення тісних контактів із родиною, плідну взаємодію з батьками учнів.

Тому сьогодні перед закладом освіти стоїть завдання щодо створення умов для активної взаємодії з батьками в освітній діяльності, підвищення їх батьківської компетенції. При організації роботи з батьками основна мета:

- залучення сім'ї в єдиний освітній простір. Реалізувати цю мету плануємо через вирішення наступних завдань:

- встановлення довірливих і партнерських відносин з батьками;
- надання допомоги у вирішенні конкретних проблем;
- підвищення компетентності батьків у питаннях розвитку, освіти і виховання дітей.

У здійсненні виховного процесу мають ураховуватися такі організаційні орієнтири:

- виховання не зводиться до окремих виховних занять;
- до створення виховного середовища залучається весь колектив школи;
- учитель є взірцем людини вихованої, своїм прикладом він надихає і зацікавлює дитину;
- у плануванні діяльності враховуються індивідуальні нахили і здібності кожної дитини, створюються належні умови для їх реалізації;
- співробітництво з позашкільними закладами освіти;
- активне залучення до співпраці практичного психолога і соціального педагога;
- налагодження постійного діалогу з батьківською спільнотою.

1.18 Кадрове забезпечення

В закладі працюють 25 педагогічних працівників, з них:

1 директор,

1 заступники з НВР (1 ст.)

1 заступник з ВР (0,5 ст.)

2 педагоги-організатори (по 0,5 ст.)

1 соціальний педагог (0,75 ст.)

1 практичний психолог (0,75 ст.)

1 бібліотекар (0,5 ст.)

1 сестра медична (1 ст.)

РОЗДІЛ II.

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ШКОЛИ І СТУПЕНЯ

2.1 Загальні положення

Тип навчального закладу - ліцей

Кількість класів – 4

Кількість учнів – 68

Метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей, розвиток самостійності, творчості та допитливості.

Реалізація мети початкової освіти ґрунтується на таких ціннісних орієнтирах, як:

- визнання унікальності та обдарованості кожної дитини, що забезпечується рівним доступом до освіти, заборонаю будь-яких форм дискримінації або відокремлення дітей на основі попереднього відбору;
- цінність дитинства, що оберігається шляхом встановлення освітніх вимог, які відповідають віковим особливостям дитини, визнання прав дитини на навчання через діяльність, зокрема гру, обмеження обсягу домашніх завдань для збільшення часу на рухову активність і творчість дитини;
- радість пізнання, що обумовлюється використанням в освітньому процесі дослідницької та проектної діяльності;
- розвиток вільної особистості шляхом підтримки самостійності, незалежного мислення, оптимізму та впевненості в собі;
- міцного здоров'я та добробуту, яких можливо досягти шляхом формування здорового способу життя і створення умов для гармонійного фізичного та психоемоційного розвитку;
- забезпечення безпеки у результаті створення атмосфери довіри і взаємоповаги, перетворення школи на безпечне місце, де запобігають насильству і цькуванню, надають необхідну підтримку;
- утвердження людської гідності шляхом виховання чесності, відваги, наполегливості, доброти, здатності до співчуття і співпереживання, справедливості, поваги до прав людини (зокрема, права на життя, здоров'я, власність, свободу слова тощо);
- плекання любові до рідного краю та української культури, шанобливе ставлення до Української держави;
- формування активної громадянської позиції, відповідальності за своє життя, розвиток громади та суспільства, збереження навколишнього світу.

Програму побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентризму і природо відповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси; творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів;
- очікувані результати навчання учнів;
- пропонований зміст навчальних програм, які мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України» і розміщені на офіційному веб-сайті МОН);
- форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією освітньою програмою.

Зміст програми має потенціал для формування у здобувачів таких ключових компетентностей:

1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

- 2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;
- 3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;
- 4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в груп і спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;
- 5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у правах громади;
- 6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;
- 7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;
- 8) навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;
- 9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя,

усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, вміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі **вміння**: читання з розумінням, вміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

У процесі реалізації Типової освітньої програми використовуються **внутрішньопредметні і міжпредметні зв'язки**, які сприяють цілісності результатів початкової освіти та переносу умінь у нові ситуації.

Вимоги до дітей, які розпочинають навчання у початковій школі, враховують досягнення попереднього етапу їхнього розвитку.

Зберігаючи наступність із дошкільним періодом дитинства, початкова школа забезпечує подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формує здатність до творчого самовираження, критичного мислення, виховує ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури, пошанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я.

Розподіл навчальних годин за темами, розділами, вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи,

Забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у програмі.

Програми інваріантного складника Базового навчального плану є обов'язковими для використання.

Контроль та оцінювання навчальних досягнень

Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюються на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контроль-оцінювальна діяльність набуває для здобувачів формувального характеру. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного здобувача у навчанні, а визначення особистих результатів здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів.

Упродовж навчання в початковій школі здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції.

Навчальні досягнення здобувачів у 1-2 класах підлягають вербальному, формувальному оцінюванню, 3-4 класів - вербальному, формувальному та підсумковому рівневному оцінюванню.

Формувальне оцінювання має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях.

Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою.

Здобувачі початкової освіти проходять державну підсумкову атестацію, яка здійснюється лише з метою моніторингу якості освітньої діяльності закладів освіти та (або) якості освіти.

З метою неперервного відстеження результатів початкової освіти, їх прогнозування та коригування можуть проводитися моніторингові дослідження навчальних досягнень на національному, обласному, районному, шкільному

рівнях, а також на рівні окремих класів. Аналіз результатів моніторингу дає можливість відстежувати стан реалізації цілей початкової освіти та вчасно приймати необхідні педагогічні рішення.

2.2 Нормативно правове забезпечення

- Державний стандарт початкової освіти, затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 року № 87;

– Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко. 1-2 клас, затверджена наказом Міністерством освіти і науки України від 12.08.2022 року № 743;

– Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко. 3-4 клас, затверджена наказом Міністерством освіти і науки України від 12.08.2022 року № 743;

– Наказ МОН від 13.07.2021 року № 813; «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів ЗЗСО»;

– Інструктивно-методичні рекомендації щодо організації освітнього процесу та викладання навчальних предметів у закладах загальної середньої освіти у 2022/2023 навчальному році.

– Лист МОН № 1/13749-23 ВІД 12.09.2023 «Про інструктивно-методичні рекомендації щодо викладання навчальних предметів/інтегрованих курів у 4 закладах загальної середньої освіти у 2023/20234 н.р.»

2.3 Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін

Загальний обсяг навчального навантаження:

- для учнів 1 класу визначено 805 годин/навчальний рік,
- для 2-х класів – 875 годин/навчальний рік,
- для 3-х класів - 910 годин/навчальний рік,
- для 4-х класів – 910 годин/навчальний рік.

2.4 Перелік освітніх галузей НУШ:

- Мовно-літературна, у тому числі:
- Рідномовна освіта (українська мова та література;) (МОВ)
- Іншомовна освіта (ІНО)
- Математична (МАО)
- Природнича (ПРО)

- Технологічна (ТЕО)
- Інформатична (ІФО)
- Соціальна і здоров'язбережувальна (СЗО)
- Громадянська та історична (ГІО)
- Мистецька (МІО)
- Фізкультурна (ФІО)

2.5 Очікувані результати навчання та компетентностей учнів

Освітня програма спрямована на реалізацію мети та завдань освітньої галузі, визначених у Державному стандарті початкової загальної освіти, що забезпечує формування у молодших школярів ключових компетентностей, які позначаються через уміння вчитися, здатність логічно міркувати, уміння критично мислити, готовність розв'язувати проблеми із застосуванням досвіду практичної діяльності для вирішення повсякденних задач, уміння працювати в команді тощо. Крім того, навчання в 1-4 класах сприятиме виробленню в учнів передумов самостійного пошуку й аналізу інформації, фінансової грамотності та підприємницьких навичок.

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Тому доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості перевіряти його на практиці й встановлювати причинно-наслідкові зв'язки. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньо предметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

2.6 Форми організації освітнього процесу

Типи уроків відповідно до Типової освітньої програми для ЗЗСО:

- Формування компетентностей
- Розвитку компетентностей

- Перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей
- Корекція компетентностей
- Комбінований урок

Початкова освіта має такі цикли, як 1-2 і 3-4 класи, що враховують вікові особливості розвитку та потреби дітей і дають можливість забезпечити подолання розбіжностей у досягненнях, обумовлених готовністю до здобуття освіти.

У першому циклі (1-2 класи) організація освітнього процесу здійснюється із застосуванням **діяльнісного підходу** на інтегрованій основі з переважанням ігрових методів та на інтегровано-предметній основі у другому циклі (3-4 класи).

У 1 класі очікувані результати навчання, окреслені в межах кожної галузі, досяжні, якщо використовувати інтерактивні форми і методики навчання:

- дослідницькі,
- інформаційні,
- мистецькі проекти,
- сюжетно-рольові ігри,
- інсценізації,
- моделювання,
- ситуаційні вправи,
- екскурсії,
- дитяче волонтерство тощо.

Основними формами організації освітнього процесу в 2-4 класах є:

- різні типи уроку,
- екскурсії,
- віртуальні подорожі,
- спектаклі,
- квести, які вчитель організує у межах уроку або в позаурочний час.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

2.7 Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття відповідного рівня навчання

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років (відповідно до Закону України «Про освіту»).

Зарахування до початкової школи здійснюється відповідно до ПОРЯДКУ зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України № 367 від 16 квітня 2018 року.

Зарахування дітей до початку і впродовж навчального року здійснюється виключно на вільні місця. Після зарахування дітей до закладу освіти їх розподіл між класами відбувається в межах нормативу наповнюваності класів, визначеного Законом України «Про загальну середню освіту».

Зарахування дитини з особливими освітніми потребами до інклюзивного чи спеціального класу (з його утворенням у разі відсутності) здійснюється на підставі доданого до заяви висновку про комплексну (чи повторну) психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини (чи витягу з протоколу засідання психолого-медико-педагогічної консультації).

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

2.8 Навчальний план для 1-4 класів

Створений на основі:

– Типової освітньої програми, за оновленою програмою Савченко. 1-2 клас, затверджена наказом Міністерством освіти і науки України від 12.08.2022 року № 743;

– Типової освітньої програми, за оновленою програмою Савченко. 3-4 клас, затверджена наказом Міністерством освіти і науки України від 12.08.2022 року № 743;

Назва освітньої галузі	Кількість годин на рік				
	Класи	1 кл.	2 кл.	3 кл.	4 кл.
<i>Інваріантний складник</i>					
Мовно-літературна					
Іншомовна	315	350	350	350	1365
Математична	140	140	140	140	560
Я досліджую світ (природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язберезувальна галузі)	105	105	105	105	420
Технологічна					
Інформатична	35	70	70	70	245
Мистецька	70	70	70	70	280
Фізкультурна*	105	105	105	105	420
Усього	770	840	840	840	3290
<i>Варіативний складник</i>					
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	35	35	70	70	210
Загальнорічна кількість навчальних годин	805	875	910	910	3500
Гранично допустиме тижневе/ річне навчальне навантаження учня	20/700	22/770	23/805	23/805	/3080
Сумарна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)	805	875	910	910	3500

* Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навантаження учнів.

Типовий навчальний план для 1-2 класів початкової школи

Навчальний предмет/ Інтегрований курс	Кількість годин на тиждень		
	1 кл.	2 кл.	Разом
<i>Інваріантний складник</i>			
Українська мова *	7	7	19
Іноземна мова	2	3	
Математика	4	4	8
Я досліджую світ	3	3	6
Дизайн і технології	1	1	3
Інформатика	-	1	
Мистецтво	2	2	4
Фізична культура * *	3	3	6
<i>Варіативний складник</i>			
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	1	1	2
Кількість навчальних годин на тиждень, що фінансуються з державного бюджету (без урахувань поділу на групи)	23	25	48
Гранично допустиме тижневе/річне навчальне навантаження учня	20/700	22/770	42/1470

*1 клас – інтегрований курс «Українська мова. Навчання грамоти»;

** 2 клас – окремі навчальні предмети «Українська мова», «Читання», або інтегрований курс «Українська мова».

**Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення граничного навантаження учнів.

Типовий навчальний план для 3-4 класів початкової школи

Навчальний предмет/ Інтегрований курс	Кількість годин на тиждень		
	1 кл.	2 кл.	Разом
<i>Інваріантний складник</i>			
Українська мова *	7	7	20
Літературне читання			
Іноземна мова	2	3	
Математика	5	5	10
Я досліджую світ	3	3	6
Дизайн і технології	1	1	4
Інформатика	1	1	
Мистецтво	2	2	4
Фізична культура *	3	3	6
Усього	25	25	50
<i>Варіативний складник</i>			
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	1	1	2
Кількість навчальних годин на тиждень, що фінансуються з державного бюджету (без урахувань поділу на групи)	26	26	52
Гранично допустиме тижневе/річне навчальне навантаження учня	23/805	23/805	46/1610

*Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення граничного навантаження учнів

Програму побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентрованості і природовідповідності;

- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

Зміст програми має потенціал для формування у здобувачів **ключових компетентностей**

Робочий навчальний план для 1-4 класів

Додаток 1
до Освітньої програми
Тарашанського ліцею

Затверджую
Директор
Тарашанського ліцею

_____ С.М. Бойко
« _ » _____ 2023 р.

Навчальний план Тарашанського ліцею для 1-2 класів з українською мовою навчання

(За оновленою програмою О.Я. Савченко; наказ МОНУ від 12,08,2022 № 743)

Освітні галузі	Кількість годин на рік		Предмети	Кількість годин у класах		Разом
	1	2		1	2	
<i>Інваріантний складник</i>						
Мовно-літературна	315	350	Українська мова	7+1	7+1	16
Іншомовна			Англійська мова	2	3	5
Математика	140	140	Математика	4	4	8
Я досліджую світ (природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна галузі)	105	105	Я досліджую світ	3	3	6
Технологічна	35	70	Дизайн і технології	1	1	2
Інформатична			Інформатика		1	1
Мистецька	70	70	Образотворче мистецтво	1	1	2
			Музичне мистецтво	1	1	2
Фізкультурна	105	105	Фізична культура	3	3	6
Усього	770	840		19+3	21+3	48
<i>Варіативний складник</i>						
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних	35	35		1	1	

консультацій та групових занять						
Загальнорічна кількість навчальних годин	805	875		20+3	22+3	42+6
Гранично допустиме тижневе/річне навчальне навантаження учня	20/700	22/770		20	22	-
Сумарна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)	805	875		23	25	48

Додаток 2
до Освітньої програми
Тарашанського ліцею

Затверджую
Директор
Тарашанського ліцею
С.М. Бойко
«__» _____ 2023 р.

Навчальний план
Тарашанського ліцею
для 3-4 класів з українською мовою навчання
(За оновленою програмою О.Я. Савченко; наказ МОНУ від 12,08,2022 № 743)

Назва освітньої галузі /Класи	Кількість годин на тиждень		Разом
	3 клас	4 клас	
<i>Інваріантний складник</i>			
Мовно-літературна, у тому числі:	10	10	22
Українська мова та література	7+1	7+1	
Англійська мова	3	3	
Математична	5	5	10
Я досліджую світ (природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна галузі)	3	3	6
Технологічна	1	1	4
Інформатична	1	1	
Мистецька:	2	2	4
Музичне мистецтво	1	1	
Образотворче мистецтво	1	1	
Фізкультурна	3	3	6
Усього	25	25	52

<i>Варіативний складник</i>			
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	1	1	
Загальнорічна кількість навчальних годин	26	26	52
Гранично допустиме тижневе / річне навчальне навантаження учня	23/805	23/805	46/1610

Реалізація варіативної складової навчального плану для учнів 1-4 класів у 2023/2024 н.р. направлена на використання додаткових годин для підсилення вивчення предметів мовно-літературної освітньої галузі (додається по 1 годині у кожному класі) задля підсиленого вивчення української мови та читання. Таке підсилення дає змогу здобувачам освіти краще засвоїти навчальний матеріал української мови та читання у зв'язку використанням у більшості сімей румуномовної побутової мови.

2.9 Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- **Кадрове забезпечення освітньої діяльності;**

Освітній процес у 1-4-х класах здійснюватимуть педагоги зі спеціальною та вищою освітою за такими кваліфікаційними категоріями:

- «спеціаліст» - 1
- «спеціаліст I категорії» - 1
- «спеціаліст вищої категорії» - 2
- педагогічне звання старший вчитель – 1
  - **навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності** – Державний стандарт, навчальні програми, підручники, які мають гриф МОН.
  - **матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності** -

проведено ґрунтовну аналітичну та організаційну роботу з удосконалення матеріально-технічної бази закладу та створення комфортних умов для навчання учнів. Дизайн освітнього простору спрямований на розвиток дитини та мотивацію її до навчання. Навчальні приміщення закладу сучасні, теплі, комфортні та відповідають санітарно-гігієнічним вимогам. Організація освітнього простору навчального кабінету здійснюється через такі осередки:

- осередок навчально-пізнавальної діяльності;
- змінні тематичні осередки;
- осередок для гри;
- осередок художньо-творчої діяльності;
- осередок відпочинку;
- осередок учителя

Освітній простір організований так, що вчитель може спостерігати за діяльністю дітей в усіх осередках, діти мають змогу безпечно переміщуватися і мають місце для зберігання особистих речей.

• **якість проведення навчальних занять** – забезпечено відповідною матеріально-технічною базою, навчально-методичним забезпеченням; за якісне й вчасне проведення навчальних занять учителі несуть персональну відповідальність.

• **Моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей)**– контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти здійснюються на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контроль-оцінювальна діяльність набуває для здобувачів формуального характеру. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного здобувача у навчанні, а визначення особистих результатів здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністрації закладу.

Упродовж навчання в початковій школі здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції.

При оцінюванні результатів навчання учнів початкових класів вчителі керуються Методичними рекомендаціями щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 13.07.2021 р. № 813.

Вимірювання результатів навчання здобувачів освіти відбуваються шляхом:

формуального оцінювання, яке допомагає відстежувати особистісний розвиток здобувачів освіти і хід опанування ними навчального досвіду як онови компетентності, вибудовувати індивідуальну траєкторію особистості;

підсумкового оцінювання, під час якого навчальні досягнення здобувачів освіти співвідносяться з обов'язковими результатами навчання, визначеними Державним стандартом початкової освіти.

Навчальні досягнення здобувачів освіти у 1-2 класах підлягають вербальному формульованню оцінюванню, у 3-4-х класах формульованню та підсумковому рівневному оцінюванню (схвалено рішенням педагогічної ради протокол № 1 від 31.08.2023р.)

Завдання для державної підсумкової атестації здобувачів освіти розробляються вчителем, погоджуються керівником МО вчителів початкових класів та затверджуються педагогічною радою.

Рішенням педагогічної ради протокол № 1 від 31.08.2023р визначено та схвалено форму свідоцтва досягнень учнів 1-2, 3-4 класів. Результати навчання можуть бути схарактеризовані вербальною (1-2 клас) або рівневою (3-4 клас) (схвалено рішенням педагогічної ради протокол № 1 від 31.08.2023р.).

Рішенням педагогічної ради протокол № 1 від 31.08.2023р визначено проведення п'яти днів у 1-2 класах та десяти днів у 3-4 класах навчально-пізнавальну, пошуково-дослідницьку практику, яка передбачає активну діяльність учнів у школі та поза її межами, реалізацію проектів, екологічних акцій тощо протягом навчального року з відповідним записом у класних журналах.

- **Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:**
- Оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю формування компетентностей, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

2.10 Модель випускника початкової школи

Випускник НУШ – це особистість, яка усебічно розвинена, здатна до критичного мислення, це патріот з активною позицією, який діє згідно з морально-етичними принципами і здатний приймати відповідальні рішення, поважає гідність і права людини, це інноватор, який здатний змінювати навколишній світ, розвивати економіку за принципами сталого розвитку, конкурувати на ринку праці, учитися впродовж життя.

Випускник початкових класів повинен мати якісні характеристики:

упевненість в собі, відчуття повноцінності, старанність, працелюбність, самостійність, дисциплінованість, мотивація досягнення успіху, повинен уміти слухати і чути, критично мислити і мати почуття самоконтролю. Опанувати навички навчальної діяльності, прості авички самоконтролю навчальних дій, культуру поведінки і мови, основи особистої гігієни і здорового способу життя.

2.11 Перелік навчальних програм Нової української школи

Назва програми	Затверджено
Початкова школа. Типова освітня програма для 1-2 класів (автор О.Я.Савченко) оновлена	Наказ МОН України від 12.08.2022 №743
Початкова школа. Типова освітня програма для 3-4 класів (автор О.Я.Савченко) оновлена	Наказ МОН України від 12.08.2022 №743

2.12 Перелік підручників для 1-4 класів

Учні 1-4 класів забезпечені підручниками згідно рекомендацій МОНУ.

РОЗДІЛ III.

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ШКОЛИ II СТУПЕНЯ

3.1 Загальні положення

Тип навчального закладу - ліцей

Кількість класів – 5 (5,6,7,8,9)

Кількість учнів – 96

3.2 Нормативно правове забезпечення

На рівні базової середньої освіти:

- в 5-му класі – Державного стандарту базової середньої освіти (затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 р. № 898);
- в 6-9 класах – Державний стандарт базової та повної загальної середньої освіти, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392;

Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти II ступеня.:

- у 5-6 класі – Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 19.02.2021 № 235);
- у 7 класі – Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти з навчанням українською мовою (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 р. № 405 (таблиця 1));
- у 8-9 класі – Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти з поглибленим вивченням окремих предметів (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 р. № 405 (таблиця 8))

Таблиця 1

до Типової освітньої програми
**Навчальний план закладів загальної середньої освіти
з навчанням українською мовою**

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах				
		5	6	7	8	9
Мови і літератури	Українська мова	3,5	3,5	2,5	2	2
	Українська література	2	2	2	2	2
	Іноземна мова	3	3	3	3	3
	Зарубіжна література	2	2	2	2	2
Суспільство-знавство	Історія України	1	1	1	1,5	1,5
	Всесвітня історія	-	1	1	1	1
	Основи правознавства	-	-	-	-	1
Мистецтво*	Музичне мистецтво	1	1	1	-	-
	Образотворче мистецтво	1	1	1	-	-
	Мистецтво	-	-	-	1	1
Математика	Математика	4	4	-	-	-
	Алгебра	-	-	2	2	2
	Геометрія	-	-	2	2	2
Природо-знавство	Природознавство	2	-	-	-	-
	Біологія	-	2	2	2	2
	Географія	-	2	2	2	1,5
	Фізика	-	-	2	2	3
	Хімія	-	-	1,5	2	2
Технології	Трудове навчання	2	2	1	1	1
	Інформатика	1	1	1	2	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1	1	1
	Фізична культура**	3	3	3	3	3
Разом		23,5+3	26,5+3	28+3	28,5+3	30+3
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		3,5	3,5	2,5	3	3
Гранично допустиме навчальне навантаження		28	31	32	33	33
Всього (без урахування поділу класів на групи)		27+3	30+3	30,5+3	31,5+3	33+3

- * Заклад загальної середньої освіти може обирати інтегрований курс «Мистецтво» або окремі курси: «Музичне мистецтво» та «Образотворче мистецтво».
- ** Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів, але обов'язково фінансуються.
- *** В межах галузі «Суспільствознавство» у 5-му класі вивчається курс «Історія України (Вступ до історії)», у 6-му – інтегрований курс «Всесвітня історія. Історія України».

Таблиця 8

до Типової освітньої програми

**Навчальний план класів
з поглибленим вивченням окремих предметів**

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах				
		5	6	7	8	9
Мови і літератури	Українська мова	3,5	3,5	2,5	2	2
	Українська література	2	2	2	2	2
	Іноземна мова	3	3	3	2	2
	Зарубіжна література	2	2	2	2	2
Суспільство-знавство	Історія України	1	1	1	1,5	1,5
	Всесвітня історія	-	1	1	1	1
	Основи правознавства	-	-	-	-	1
Мистецтво*	Мистецтво	1	1	1	1	1
Математика	Математика	4	4	-	-	-
	Алгебра	-	-	2	2	2
	Геометрія	-	-	2	2	2
Природо-знавство	Природознавство	2	-	-	-	-
	Біологія	-	2	2	2	2
	Географія	-	2	2	2	1,5
	Фізика	-	-	2	2	3
	Хімія	-	-	1,5	2	2
Технології	Трудове навчання	2	2	1	1	1
	Інформатика	1	1	1	2	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1	1	1
	Фізична культура**	3	3	3	3	3
Години на вивчення спеціалізованих Навчальних предметів, курсів		3,5	4	4	3,5	3
Разом		26+3	28,5+3	30+3	31+3	32+3
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		2	2,5	2	2	1
Гранично допустиме навчальне навантаження		28	31	32	33	33
Всього (без урахування поділу класів на групи)		28+3	31+3	32+3	33+3	33+3

- * Заклад загальної середньої освіти може обирати інтегрований курс «Мистецтво» або окремі курси: «Музичне мистецтво» та «Образотворче мистецтво».
- ** Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів, але обов'язково фінансуються.
- *** В межах галузі «Суспільствознавство» у 5-му класі вивчається курс «Історія України (Вступ до історії)», у 6-му – інтегрований курс «Всесвітня історія. Історія України»

Освітня програма визначає:

- Загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення.
- Очікувані результати навчання учнів.
- Рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.
- Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією Типовою освітньою програмою.

3.3 Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 5-9 класів ЗЗСО складає 5932,5 годин/навчальний рік:

- для 5 класів 1085 годин/навчальний рік;
- для 6 класів 1190 годин/навчальний рік;
- для 7 класів 1172,5 годин/навчальний рік;
- для 8 класів 1260 годин/навчальний рік;
- для 9 класів 1260 годин/навчальний рік.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальних планах закладу загальної середньої освіти II ступеня (далі –Робочий навчальний план).

Освітня програма закладу, сформована на основі Типової освітньої програми, не потребує окремого затвердження центральним органом забезпечення якості освіти. Її схвалено педагогічною радою Тарашанського ліцею та затверджено директором.

Освітня програма закладу та перелік освітніх компонентів, що передбачені відповідною освітньою програмою, оприлюднюються на веб-сайті закладу (у разі його відсутності – на веб-сайті його засновника).

На основі освітньої програми Тарашанський ліцей складає та затверджує навчальний план, що конкретизує організацію освітнього процесу.

Починаючи з 2022/2023 н.р. починається поетапне впровадження Державного стандарту базової середньої освіти, відповідно учні 5-го класу перейшли; учні 6-го класу переходять на нову модель навчання.

Упровадження Державного стандарту спрямоване на зміни в організації освітнього процесу, які мають забезпечити можливості формування ученицями/учнями ключових компетентностей і накріплених умінь, визначених Законом України «Про освіту», та сприяти вихованню ціннісних орієнтирів відповідно до Концепції «Нова українська школа». Освітня програма для адаптаційного циклу базової середньої освіти (5-6 класи) складена на основі Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом МОН 19.02.2021 р. № 235.

Загальний обсяг навчального навантаження у 2022/2023 н.р. відповідає загальному обсягу навчального навантаження, визначеному для цього типу освітнього закладу Державним стандартом.

Сукупність модельних та навчальних програм в освітній програмі Тарашанського ліцею охоплює досягнення учнями результатів навчання з усіх визначених Державним стандартом освітніх галузей.

Тарашанським ліцеєм здійснено вибір модельних навчальних програм (таблиця додається); враховано низка чинників, а саме: особливості та потреби учнів в досягненні обов'язкових результатів навчання, потенціал педагогічного колективу, ресурсне забезпечення закладу освіти, навчально-методичний супровід конкретних модельних навчальних програм, наявність внутрішньогалузевих та міжгалузевих зв'язків між програмами різних предметів та курсів для реалізації ключових компетентностей, варіативність програм для підтримки курсів у діапазоні від мінімальної до максимальної кількості годин тощо.

Перелік модельних навчальних програм та навчальних програм відповідно до переліку предметів/інтегрованих курсів, визначеному навчальним планом закладу освіти для 5-6 го класу у 2023/2024н.р.

Освітня галузь	Предмет	Модельна навчальна програма	Автор програми	Рекомендовано
Мовно-літературна	Українська мова (5 клас)	«Українська мова. 5-6 клас» для закладів загальної середньої освіти»	Заболотний О.В., Заболотний В.В. Лавринчук В.П., Плівачук К.В., Попова Т.Д.	«Рекомендовано МОНУ» Наказ МОНУ 12.07.2021 № 795
	Українська мова(6 клас)	«Українська мова. 5-6 клас» для закладів загальної середньої освіти»	Голуб Н.Б. Горошкіна О.М..	«Рекомендовано МОНУ» Наказ МОНУ 12.07.2021 № 795
	Українська література	«Українська література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти «	Архипова В.П. Січкач С.І. Шило С.Б.	«Рекомендовано МОНУ» Наказ МОНУ 12.07.2021 № 795
	Зарубіжна література	«Зарубіжна література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Ніколенко О.М. Ісаєва О.О. Клименко Ж.В. Мвцевко-Бекерська Л.В. Юлдашева Л.П. Рудніцька Н.П.	«Рекомендовано МОНУ» Наказ МОНУ 12.07.2021 № 795
	Англійська мова	«Іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Зимомря І.М. Мойсюк В.А. Трифан М.С. Унгурян І.К. Яковчук М.В.	«Рекомендовано МОНУ» Наказ МОНУ 12.07.2021 № 795
Математична	Математика	Математика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Мерзляк А.Г. Номіровський Д.А. Пихтар М.П. Рубльов Б.В. Семенов В.В.	«Рекомендовано МОНУ» Наказ МОНУ 12.07.2021 № 795
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	«Пізнаємо природу». 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти	Біда Д.Д. Гільберг Т.Г. Колісник Я.І.	«Рекомендовано МОНУ» Наказ МОНУ 12.07.2021 № 795
	Географія	«Географія. 6-9 класи»для закладів загальної середньої освіти	Кобернік С.Г., Коваленко Р.Р., Гільберг Т.Г., Даценко Л.М.	«Рекомендовано МОНУ» Наказ МОНУ 12.07.2021 № 795 (у редакції наказу МОНУ від 09.02.2022 № 143)
Соціальна і здоров'язберезувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	«Здоров'я, безпека та добробут. 5-6 класи (інтегрований курс)»для закладів	Воронцова Т.Г. Пономаренко В.С. Лаврентьєва І.В. Хомич О.Л.	«Рекомендовано МОНУ» Наказ МОНУ 12.07.2021 № 795

		загальної середньої освіти		
	Курс морального спрямування «Вчимося жити разом»	«Вчимося жити разом. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Воронцова Т.В. Пономаренко В.С Лавретьєва І.В. Хомич О.Л.	«Рекомендовано МОНУ» Наказ МОНУ 12.07.2021 № 795
Громадянська та історична	Вступ до історії України та громадянської освіти	«Вступ до історії України та громадянської освіти. 5 клас»	Бурлака О.В. Власова Н.С. Желіба О.В. Майорський В.В. Піскарьова І.О.	«Рекомендовано МОНУ» Наказ МОНУ 12.07.2021 № 795
	Історія України Всесвітня історія	«Історія України Всесвітня історія» 6 клас	Піскарьова І.О. Бурлака О.В. Майорський В.В. Мелещенко Т.В. Щупак І.Я.	«Рекомендовано МОНУ» Наказ МОНУ 12.07.2021 № 795
Інформатична	Інформатика	«Інформатика. 5-6 класи» Для закладів загальної середньої освіти	Ривкінд Й.Я. Лисенко Т.І. Чернікова Л.А. Шакотько В.В.	«Рекомендовано МОНУ» Наказ МОНУ 12.07.2021 № 795
Технологічна	Технології	«Технології. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Ходзицька І.Ю. Горобець О.В. Медвідь О.Ю. Пасічна Т.С. Приходько Ю.М.	«Рекомендовано МОНУ» Наказ МОНУ 12.07.2021 № 795
Мистецька	Образотворче мистецтво	«Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти	Масол Л.М. Просіна О.В.	«Рекомендовано МОНУ» Наказ МОНУ 12.07.2021 № 795
	Музичне мистецтво	«Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти	Масол Л.М. Просіна О.В.	«Рекомендовано МОНУ» Наказ МОНУ 12.07.2021 № 795
Міжгалузеві інтегровані курси	STEM	«STEM. 5-6 класи (міжгалузевий інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти	Бутурліна О.В. Артем'єва О.Є.	«Рекомендовано МОНУ» Наказ МОНУ 12.07.2021 № 795 (у редакції наказу МОНУ 29.09.2021 № 1031)
Фізична культура	Фізична культура	Фізична культура. 5-6 класи» для закладів загальної	Педан О.С. Коломєць Г.А. Боляк А.А.	«Рекомендовано МОНУ» Наказ МОНУ

		середньої освіти	Ребрина А.А. Деревянко В.В. Стеценко В.Г. Остапенко О.І.	12.07.2021 № 795 (у редакції наказу МОНУ 10.08.2021 № 898)
<u>Факультативний курс, курс за вибором</u> Етика Курс морального спрямування	«Основи християнської етики»	Навчальна програма для 1-11 класів	Автор Сохань Г.С. Гусаков М.С. Гусак М.С. Понамарьова М.С.	МОН (Рішення експертної комісії з громадянської освіти, правознавства, етики та предметів морального спрямування від 21.07.2022 (протокол № 6)) Реєстрація в Каталозі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам за №№2.0039-2022, 3.0313-2022, 4.0030-2022
<u>Факультативний курс, курс за вибором</u> Історична галузь	Українознавство	Навчальна програма для учнів 5-11 класів закладів загальної середньої освіти України	Автор – укладачі А.Ціпка Т.Бойко С.Бойко О.Газідова	Рекомендовано МОНУ (лит МОН України 10.08.2020 № 1/11-5310) Схвалено вченою радою Науково-дослідного інституту українознавства (протокол № 7 від 30.07.2019р.)

Робочий навчальний план 5 клас на 2023-2024 н.р.

складено за Типовою освітньою програмою для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженою наказом МОН України № 235 від 19.02.2021 року.

Додаток 3
до Освітньої програми
Тарашанського ліцею

Затверджую

Директор
Тарашанського ліцею

С.М. Бойко

«__» _____ 2023 р.

Навчальний план
Тарашанської ЗОШ І-ІІІ ступенів
5 класу з українською мовою навчання
(Наказ МОНУ від.19.02.2021 № 235)

Освітня галузь	Перелік предметів та галузевих інтегрованих курсів	Кількість годин на тиждень у класі	Разом годин
Мовно-літературна	Українська мова	4	4
	Українська література	2	2
	Зарубіжна література	1,5 + 0,5	2
	Англійська мова	3	3
Математична	Математика	5	5
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	2	2
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1	1
	Курс морального спрямування «Вчимося жити разом»	0,5 + 0,5	1
Громадянська та історична	Вступ до історії України та громадянської освіти	1	1
Інформатична	Інформатика	1	1
Технологічна	Технології	2	2
Мистецька	Музичне мистецтво	1	1
	Образотворче мистецтво	1	1
Міжгалузеві інтегровані курси	STEM	1	1
Фізична культура	Фізична культура	3	3
Разом (без фізичної культури + фізична культура)		26 + 3	
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		2	
Курс за вибором «Українознавство»		1	1

Гранично допустиме навчальне навантаження	28	
Всього (без фізичної культури + фізична культура ; без урахування поділу на групи)	28 + 3	31

Тарашанський ліцей при складанні навчального плану для 5-го класу врахований загальний обсяг навчального навантаження та відповідає загальному обсягу навчального навантаження, визначеному для цього типу освітнього закладу Державним стандартом (Додаток 23) та Типовою освітньою програмою (Додатки 1,2).

Закладом освіти, відповідно до пункту 26 Державного стандарту, визначено кількість навчальних годин на вивчення кожної освітньої галузі в межах заданого діапазону «мінімального» та «максимального» навчального навантаження , з розподіленням його на два роки (5-6 класи). Визначені значення навчального навантаження внесені у таблицю.(таблиця додається).

Освітня галузь	Орієнтовний перелік предметів та галузевих інтегрованих курсів	Рекомендована кількість годин на тиждень у класах	Рекомендована кількість годин на тиждень у класах	Всього (на тиждень 5 клас)	Всього (на рік 5 клас)	Всього (на тиждень 6 клас)	Всього (на рік 6 клас)
		5 клас	6 клас				
Мовно - літературна	Українська мова	4	4	11	385	11	385
	Українська література	2	2				
	Зарубіжна література	1.5+0,5	1.5+0,5				
	Іноземна мова Англійська	3	3				
Математична	Математика	5	5	5	175	5	175

Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	2	2	2	70	4	140
	Географія	-	2	-	-		
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут».	1	1	1	35	1	35
	Курс морального спрямування «Вчимося жити разом»	0.5+0,5		1	35		
Громадянська та історична	Інтегрований курс. « Вступ до історії та громадянської освіти.5 клас»	1	-	1	35		
	Історія України Всесвітня історія		2			2	70
Інформатична	Інформатика	1	1	1	35	1	35
Технологічна	Технології	2	2	2	70	2	70
Мистецька	Інтегрований курс «Мистецтво»						
	Обр.мист	1	1	1	35	1	35
	Муз.мист	1	1	1	35	1	35
Фізична культура	Фізична культура	3	3	3	105	3	105

Міжгалузеві інтегровані курси	STEM	1	1	1	35	1	35
Разом (без фізичної культури+фізична культура)		26 (+3)	29 (+3)				

Додаткові години для вивчення освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	2	2					
Факультативний курс «Християнська етика в українській культурі»	-	1	-	-	1	35	
Курс за вибором «Українознавство»	1	1	1	35	1	35	
Гранично допустиме навантаження	28	31	28	980	31	1085	
Всього (без фізичної культури+ фізична культура; без урахування поділу класів на групи)	28 +3	31 +3	31	1085	34	1190	

Додаток 4
до Освітньої програми
Тарашанського ліцею

Затверджую
Директор
Тарашанського ліцею
С.М. Бойко

«__» _____ 2023 р.

Навчальний план
Тарашанської ЗОШ І-ІІІ ступенів
6 класу з українською мовою навчання
(Наказ МОНУ від.19.02.2021 № 235)

Освітня галузь	Перелік предметів та галузевих інтегрованих курсів	Кількість годин на тиждень у класі	Разом годин
Мовно-літературна	Українська мова	4	4
	Українська література	2	2
	Зарубіжна література	1,5 + 0,5	2
	Англійська мова	3	3
Математична	Математика	5	5
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	2	2
	Географія	2	2
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1	1
Громадянська та історична	Історія України Всесвітня історія	2	2
Інформатична	Інформатика	1	1
Технологічна	Технології	2	2
Мистецька	Музичне мистецтво	1	1
	Образотворче мистецтво	1	1
Міжгалузеві інтегровані курси	STEM	1	1
Фізична культура	Фізична культура	3	3
Разом (без фізичної культури + фізична культура)		29 + 3	32
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		2	2
Факультативний курс «Основи християнської етики»		1	1
Курс за вибором «Українознавство»		1	1
Гранично допустиме навчальне навантаження		31	
Всього (без фізичної культури + фізична культура ; без урахування поділу на групи)		31 + 3	34

У навчальному плані зазначено перелік навчальних предметів та інтегрованих курсів для реалізації кожної освітньої галузі, а також предмети/курси вибіркового освітнього компоненту з урахуванням освітніх потреб учнів.

Розподіл годин між освітніми галузями в навчальному плані увідповіднений загальному об'ягу навчального навантаження, визначеним в освітній програмі закладу на рівні року навчання та адаптаційного циклу в цілому.

Сума годин на вивчення всіх освітніх галузей у навчальному плані не перевищує загально річну кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету, визначеної базовим навчальним планом, з дотриманням вимог гранично допустимого річного навчального навантаження учнів.

При розподілі годин між різними освітніми галузями враховано потреби учнів, потенціал педагогічного колективу, матеріально-технічне забезпечення закладу, запити батьків, громади тощо.

Резервні навчальні години використані на впровадження міжгалузевого інтегрованого курсу у 5-6 класі - «STEM»(автор модельної навчальної програми Бутурліна О.В., Артем'єва О.Є.); проведення екскурсійних днів, виконання навчальних міжгалузевих проектів тощо.

Варіативна компонента для учнів 6-го класу включає реалізацію факультативного курсу «Основи християнської етики» та курсу за вибором «Українознавство»; враховано потреби учнів, потенціал педагогічного колективу, матеріально-технічне забезпечення закладу, запити батьків, громади тощо.

Оцінювання результатів навчання

Реформування загальної середньої освіти спрямоване:

- на переорієнтацію процесу навчання на розвиток особистості учня, на навчання його самостійно оволодівати новими знаннями;
- на формування функціональних (пов'язані зі сферою знань, уміння оперувати науковими знаннями та фактичним матеріалом);
- мотиваційних (пов'язані з інтересами, індивідуальним вибором особистості) ;
- соціальних (пов'язані з соціальною діяльністю особистості, життям суспільства) компетентностей.

У контексті цього змінюються і підходи до оцінювання як складової освітнього процесу.

Під час оцінювання навчальних досягнень важливо враховувати дотримання учнями принципів доброчесності, а саме:

- вияв поваги до інших осіб;
- вияв поваги їхніх прав і свобод;
- дотримання принципів академічної доброчесності.

У разі порушення учнем/ученицею принципів доброчесності під час певного виду навчальної діяльності, учитель може прийняти рішення не оцінювати результат такої навчальної діяльності (з усним поясненням для учня/учениці).

Керуючись правом на автономію у виборі змісту, форм і методів роботи, учитель може використовувати самостійно визначені або розроблені способи фіксації зворотнього зв'язку з учнями. При цьому важливим є забезпечення ефективності процесу оцінювання задля досягнення очікуваних результатів учнями.

Оцінка результатів навчання учнів є конфіденційною інформацією, яку повідомляють лише учневі/учениці, його батькам (іншим законним представникам).

При дистанційній формі навчання (у разі повітряної тривоги) навчально-освітній процес організований за Положенням дистанційної форми навчання Тарашанської ЗОШ I – III ст. під час карантину (Наказ № 94 02.09.2021 року). Навчання учнів здійснюється через освітню платформу Class-room з використанням можливостей інформаційно-комунікативних (цифрових) технологій, зокрема відеоконференц-зв'язку Meet, ZOOM; через Viber-групи та інші комунікаційні зв'язки.

Оцінювання результатів навчання учнів 5-6 го класу Тарашанського ліцею урегульовано такими документами: Методичні рекомендації щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 01 квітня 2022 р. № 289 (чинні для 5-6 класів); та розробленими власне вчителями критеріями оцінювання навчальних досягнень (з прозорим висвітленням на сайті школи).

Оцінювання учнів 5-го класу: здійснюється формувальне (адаптаційний період) та рівневе (із позначеннями «В» - високий, «Д» - достатній, «С» - середній, «П» - початковий) до 20.10.2023р. – із 01.11.2023 р. оцінювання здійснюється з використанням 12-бальної системи (шкали), а його результати позначаються цифрами від 1 до 12. (Рішення педагогічної ради 31.08.2023 р.).

Річне оцінювання здійснюється за системою оцінювання визначеною законодавством, результати такого оцінювання відображаються у Свідоцтві досягнень.

Свідоцтво досягнень відображає результати навчальних досягнень учня/учениці 5 класу з предметів/інтегрованих курсів, визначених освітньою програмою Тарашанського ліцею. Форму Свідоцтва досягнень прийнято за рішенням педагогічної ради школи 31.08.2023р. протокол № 1.

У Свідоцтві досягнень є дві графи «Характеристика навчальної діяльності» і «Характеристика результатів навчання».

Заповнення графи «Характеристика результатів навчання» здійснюється відповідно до облікових у класному журналі результатів навчання учнів/учениць з предметів/інтегрованих курсів, визначених навчальним планом закладу освіти. Виставляються оцінки за кожен групу загальних результатів і «загальна оцінка результатів навчання». За рішенням педагогічної ради визначений механізм виведення загальної оцінки результатів навчання для кожного предмета/інтегрованого курсу з урахуванням, зокрема, кількості годин, передбачених навчальним планом на його вивчення.

У Свідоцтві досягнень окрім характеристики рівня досягнень результатів навчання з предметів/інтегрованих курсів дається характеристика стану сформованості навчальної діяльності відповідно до переліку наскрізних умінь, визначених Державним стандартом базової середньої освіти. Графа

«Характеристика навчальної діяльності» заповнюється класним керівником за результатами спостережень, проведених упродовж навчального року **вербально** спільно з вчителями, які у 5-му класі викладають. Заповнення цієї граfi здійснюється по завершенню кожного навчального року та у разі переведення здобувача освіти до іншого закладу освіти упродовж навчального року. Заповнення граfi здійснюється шляхом виставлення відповідної позначки (сформовано або формується) навпроти певного уміння.

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів, відповідно до законодавства, є формувальне, поточне (не поурочне) та підсумкове: тематичне, семестрове, річне.

Формувальне (поточне формувальне) оцінювання може здійснюватися у формі оцінювання вчителем із використанням окремих інструментів (карток, шкал, щоденника спостереження вчителя, порт фоліо результатів навчальної діяльності учнів тощо). Під час формувального оцінювання важливо формувати в учнів 5 класу вміння здійснювати само оцінювання та взаємооцінювання.

Тематичне оцінювання може здійснюватися на основі поточного оцінювання із урахуванням проведеної для оцінювання проміжних результатів навчання діагностичної (контрольної) роботи або без проведення такої роботи залежно від специфіки навчального предмета/інтегрованого курсу. Під час виставлення оцінки за тему результати перевірки робочих зошитів, як правило, не враховується.

Семестрове оцінювання здійснюється на основі результатів тематичного оцінювання та результатів контролю груп загальних результатів навчання, відображених у Свідоцтві досягнень.

Систему діагностувальних і контрольних робіт, у тому числі для перевірки рівня сформованості умінь певної групи загальних результатів, визначених у свідоцтві досягнень, учитель планує і розробляє самостійно під час календарно-тематичного планування, керуючись Державним стандартом, освітньою і навчальною програмами та відповідно до кількості годин, передбачених навчальним планом на вивчення предмета/інтегрованого курсу.

Річне оцінювання здійснюється на основі загальних оцінок результатів навчання за I та II семестри. Окремі види контрольних робіт не проводяться.

У Свідоцтві досягнень у граfi «Рік» ставиться одна оцінка - загальна оцінка результатів навчання за рік. Оцінки за групи результатів навчання у граfi «Рік» не виставляються, оскільки вони мають бути враховані в оцінках за семестри.

Семестрова та річна оцінки можуть підлягати коригуванню (пункт 3.2. Інструкції з ведення класного журналу 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 03.06.2008 р. № 496; пункти 9, 10 Порядку переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 14.07.2015 р.

Облік результатів тематичного, семестрового, річного оцінювання, оцінювання груп результатів навчання проводиться в класному журналі в окремих колонках без дати.

Оцінювання учнів 5-го класу має бути зорієнтованим у першу чергу на обов'язкові результати навчання й орієнтири їх оцінювання, визначені Державним стандартом, та очікувані результати навчання, передбачені навчальною програмою з відповідного предмета/інтегрованого курсу.

Критерії оцінювання використовуються вчителями, які викладають у 5-6 му класі, з запропонованих у Методичних рекомендаціях Орієнтовні загальні критерії оцінювання результатів навчання (Додаток 2). Ці критерії можуть бути застосовані в частині, що відповідає очікуваним результатам навчання, визначеним відповідною навчальною програмою; та критеріями оцінювання розробленими самими вчителями (викладено для ознайомлення учнів та батьків на сайті ліцею) Критерії для формульованого оцінювання розробляються вчителем самостійно до кожного виду роботи та виду діяльності учнів.

Для забезпечення наступності між підходами до оцінювання результатів навчання здобувачів початкової та базової середньої освіти, за рішенням педагогічної ради результати оцінювання навчання учнів здійснювати за рівневою шкалою, а його результати позначати словами або відповідними літерами: «початковий» - «П», «середній» - «С», «достатній» - «Д», «високий» - «В» та супроводжувати вербальною характеристикою з орієнтацією на досягнення учня/учениці (а не на помилки або невдачі). При переході від оцінювання за рівневою шкалою до оцінювання за бальною шкалою в I семестрі при виставленні оцінки за I семестр орієнтуватися на правильність переходу з рівневої до бальної шкали, а також на навчальний поступ учня у траєкторії навчальної діяльності.

Якщо рівень результатів навчання учня/учениці визначити неможливо (через тривалу відсутність) у класному журналі та свідоцтві досягнень робиться запис «н/а» (не атестований(а)).

За рішенням педагогічної ради визначено адаптаційний період з 01.09.2023 р. по 20.10.2023р. впродовж якого не здійснюється поточне та/або тематичне оцінювання учнів 5-го класу (адаптаційний період).

Робочий навчальний план основної школи (7-9 клас) на 2023/2024 н.р.

складено за Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженою наказом МОН України від 20.04.2018 року № 405

Додаток 5
до Освітньої програми
Тарашанського ліцею

Затверджую

Директор
Тарашанського ліцею
_____ С.М. Бойко
«__» _____ 2023 р.

Навчальний план
Тарашанської ЗОШ І-ІІІ ступенів
7 класу з українською мовою навчання
(наказ МОНУ від.20.04.18 № 405, таблиця 1)

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень	Разом
		у 7 класі	
Мови і літератури	Українська мова	2,5+1	3,5
	Українська література	2	2
	Англійська мова	3	3
	Зарубіжна література	2	2
Суспільство-знавство	Історія України	1	1
	Всесвітня історія	1	1
	Основи правознавства	-	-
Мистецтво	Музичне мистецтво	1	1
	Образотворче мистецтво	1	1
Математика	Математика		
	Алгебра	2	2
	Геометрія	2	2
Природо-знавство	Біологія	2	2
	Географія	2	2
	Фізика	2	2
	Хімія	1,5	1,5
Технології	Трудове навчання	1	1
	Інформатика	1	1
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1
	Фізична культура	3	3
Разом		28+3	32
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		2,5 -1 =1,5	1,5
Факультативний курс «Українознавство»		0,5	0,5
Факультативний курс «Основи християнської етики»		1	1
Гранично допустиме навчальне навантаження		32	
Всього, без урахування поділу класів на групи		30,5+3 33,5	33,5

Додаток 6
до Освітньої програми
Тарашанського ліцею

Затверджую
Директор
Тарашанського ліцею
С.М. Бойко
«__» _____ 2023 р.

**Навчальний план
Тарашанського ліцею
8-9 класів з українською мовою навчання
(наказ МОНУ від.20.04.18 № 405, таблиця 8)**

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах		Разом
		8	9	
Мови і літератури	Українська мова	2+2	2+2	8
	Українська література	2	2	4
	Англійська мова	2	2	4
	Зарубіжна література	2	2	4
Суспільствознавство	Історія України	1,5	1,5	3
	Всесвітня історія	1	1	2
	Основи правознавства	-	1	1
Мистецтво	Мистецтво	1	1	2
Математика	Алгебра	2	2	4
	Геометрія	2	2	4
Природознавство	Природознавство	-	-	-
	Біологія	2	2	4
	Географія	2	1,5	3,5
	Фізика	2	3	5
	Хімія	2	2	4
Технології	Трудове навчання	1	1	2
	Інформатика	2	2	4
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	2
	Фізична культура	3	3	6
Годин на вивчення спеціалізованих навчальних предметів, курсів		3,5	3	6,5
		-2	-2	-4
Спецкурси: «Звичаї та обряди українського народу в контексті художньої літератури»		0,5	-	0,5
Курс за вибором «Українознавство»		1	1	2
Разом		31+3	32+3	69
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		2	1	3

Факультативний курс «Основи християнської етики»	1	1	2
Факультативний курс: «Ділова українська мова»	1	-	1
Гранично допустиме навчальне навантаження	33	33	-
Всього, без урахування поділу класів на групи	33+3	33+3	72

Мова навчання – державна українська.

З метою надання рівного доступу для здобуття освіти у закладі (за потреби при наявності учнів з ООП) можуть розпочати здобуття базової ссередньої освіти за інших умов.

Інваріантна складова навчальних планів в 7-9 класах забезпечує реалізацію змісту шкільної освіти на рівні Державного стандарту базової загальної середньої освіти.

Варіативна складова реалізується згідно з рішенням педагогічної ради від 31.08.2023 р. протокол № 1 з метою набуття учнями:

7 клас

- Підсилення вивчення української мови ;
- Факультативний курс «Українознавство» ;
- Факультативний курс «Основи християнської етики»;

8-9 клас

- для поглибленого вивчення української мови у 8-9 класі;
- спецкурс «Звичаї та обряди українського народу в контексті художньої літератури» (8 клас);
- факультативний курс «Українознавство» (8-9 клас);
- факультативний курс «Основи християнської етики» (8-9 клас)
- факультативний курс «Синтаксис простого і простого ускладненого речення» (8 клас).

3.4 Очікувані результати навчання здобувачів освіти

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	<p>Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p>Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем.</p>
2	Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування.</p> <p>Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної</p>

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
		<p>мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов.</p> <p>Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
3	Математична компетентність	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>
4	Основні компетентності у природничих	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними</p>

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
	науках і технологіях	<p>пристроями.</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу.</p>
5	Інформаційно-цифрова компетентність	<p>Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p>Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач.</p> <p>Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів</p>
6	Уміння вчитися впродовж життя	<p>Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя;</p>

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
		<p>прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p> <p>Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії</p>
7	Ініціативність і підприємливість	<p>Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі).</p>
8	Соціальна і громадянська компетентності	<p>Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального</p>

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
		<p>походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту</p>
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p>Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p>Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p>Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва</p>
10	Екологічна грамотність і здорове життя	<p>Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p> <p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природніх ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка</p>

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
		<p>та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p>Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя</p>

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях. Наскрізні лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища. Наскрізні лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання; окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;

предмети за вибором;

роботу в проектах;

позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Педагогічному колективу ліцею приділити значну увагу організації навчання через наскрізні лінії, які є засобом інтеграції ключових і загально предметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів, а також соціально значимими міжпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Реалізація навчання за наскрізними лініями

Наскрізна лінія	Загальна характеристика
<i>Екологічна безпека й сталий розвиток</i>	<p>Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь.</p> <p>Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.</p>
<i>Громадянська відповідальність</i>	<p>Сприяє формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок.</p> <p>Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.</p>

<p style="text-align: center;">Здоров'я і Безпека</p>	<p>Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище. Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.</p>
<p style="text-align: center;">Підприємливість і фінансова грамотність</p>	<p>Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо). Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.</p>

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньо предметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

3.5 Перелік навчальних програм для учнів закладів загальної середньої освіти II ступеня

№ п/п	Назва навчальної програми	
1.	Українська мова	К.: Видавничий дім «Освіта», 2013 (зі змінами, затвердженими наказом МОН України від 07.06.2017 № 804).
2.	Українська література	К.: Видавничий дім «Освіта», 2013 (зі змінами, затвердженими наказом МОН України від 07.06.2017 № 804).
3.	Біологія	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804.
4.	Всесвітня історія. 7–9 класи	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 р. № 804.
5.	Географія	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804, оновлена навчальна програма для 6-9 наказ МОН України від 03.08.№ 698.
6.	Зарубіжна література	К.: Видавничий дім «Освіта», 2013 (зі змінами, затвердженими наказом МОН України від 07.06.2017 № 804), оновлена навчальна програма для 6-9 наказ МОН України від 03.08.№ 698.
7.	Інформатика	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804.
8.	Історія України	Наказ Міністерства освіти і науки України від 21.02.2019 р. № 236, оновлена навчальна програма для 6-9 наказ МОН України від 03.08.№ 698.
9.	«Всесвітня історія. Історія України (інтегрований курс). 6 клас»	Наказ Міністерства освіти і науки України від 21.02.2019 р. № 236, оновлена навчальна програма для 6-9

		наказ МОН України від 03.08.№ 698.
10.	Математика	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804
11.	Мистецтво	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804 (оновлена).
12.	Основи здоров'я	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804.
13.	Природознавство	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804.
14.	Трудове навчання	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804.
15.	Фізика	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804.
16.	Фізична культура	Наказ Міністерства освіти і науки України від 23.10.2017 № 1407, оновлена навчальна програма для 6-9 наказ МОН України від 03.08.№ 698.
17.	Хімія	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804.
18.	Іноземні мови	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804.
19.	Основи правознавства	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804, оновлена навчальна програма для 6-9 наказ МОН України від 03.08.№ 698.

3.6 Рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти внутрішнього забезпечення якості освіти

Основними формами організації освітнього процесу вважати різні типи уроку:

- формування компетентностей;

- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу є екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки, прес-конференції, ділові ігри тощо.

Форми організації освітнього процесу уточнюються та розширюються у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей створити умови для проведення навчально-практичних занять з різних предметів як функції перевірки та оцінювання досягнення компетентностей учнів. Спрямувати роботу вчителів на проведення занять в малих групах (у тому числі роботу учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова конференція (для 8-9 класів) повинна передбачати обговорення ключових положень вивченого матеріалу, учнем розкриваються нові узагальнюючі підходи до його аналізу. Оглядова конференція може бути комплексною, тобто реалізувати міжпредметні зв'язки в узагальненні й систематизації навчального матеріалу. Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з

виконання яких звітують перед вчителем. Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Можливо проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відеоуроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

3.7 Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття профільної середньої освіти

Базова середня освіта здобувається, як правило, після здобуття початкової освіти. Діти, які здобули початкову освіту на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

3.8 Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- **кадрове забезпечення освітньої діяльності;**

Освітній процес у 5-9-х класах здійснюватимуть педагоги з вищою освітою за такими кваліфікаційними категоріями:

- «спеціаліст» - 2
- «спеціаліст II категорії» - 1
- «спеціаліст I категорії» - 2
- «спеціаліст вищої категорії» - 8
- спеціалісти з педагогічним званням «старший вчитель» - 3
  - **навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності** – Державний стандарт, навчальні програми, підручники, які мають гриф МОН.
  - **матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності** -

проведено ґрунтовну аналітичну та організаційну роботу з удосконалення матеріально-технічної бази закладу та створення комфортних умов для навчання учнів. Дизайн освітнього простору спрямований на розвиток дитини та мотивації до навчання. Навчальні приміщення закладу сучасні, теплі, комфортні та відповідають санітарно-гігієнічним вимогам. У зв'язку з епідемічною ситуацією та особливостями організації освітнього процесу в умовах карантинних обмежень учні навчаються в закріплених класних кімнатах, заняття з фізичної культури проводяться в спортивній залі та спортивному майданчику, уроки інформатики в спеціалізованому кабінеті.

• **Якість проведення навчальних занять** – забезпечено відповідною матеріально-технічною базою, навчально-методичним обладнанням; за якісне й вчасне проведення навчальних занять учителі несуть персональну відповідальність.

• **Моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей)** – проводиться згідно вимог навчальних програм та облікується в класному журналі.

- **Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:**
  - оновлення методичної бази освітньої діяльності;
  - контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю формування компетентностей, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
  - моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
  - створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

3.9 Модель випускника основної школи

Випускник має володіти певними якостями і вміннями:

- на рівні вимог державних освітніх стандартів засвоїти загальноосвітні програми з усіх предметів навчального плану;
- опанувати систему розумових навичок (порівняння, узагальнення, аналіз, синтез, класифікацію, визначення головного);
- оволодіти основами комп'ютерної грамотності;
- знати свої громадянські права і вміти їх реалізувати;
- оцінювати свою діяльність з погляду моральності та етичних цінностей;
- дотримуватися правил культури поведінки і спілкування;
- вести здоровий спосіб життя;
- бути готовим до форм і методів внавчання, використовуваних у старших класах.

3.10 Перелік підручників для 5-9 класів, які використовують учні та вчителі ліцею, мають гриф Міністерства освіти і науки України.

Переліки є доступні на сайті ([https://imzo.gov.ua/kataloh - nadannia - hryfiv/](https://imzo.gov.ua/kataloh-nadannia-hryfiv/)).

РОЗДІЛ IV.

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ШКОЛИ III СТУПЕНЯ

4.1 Загальні положення

Тип навчального закладу - ліцей

Кількість класів – 2

Кількість учнів – 47

Метою повної загальної середньої освіти є всебічний розвиток, виховання і соціалізація особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності.

Основними завданнями загальної середньої освіти є:

- виховання громадянина України;
- формування особистості учня (вихованця), розвиток його здібностей і обдарувань, наукового світогляду;

- виконання вимог Державного стандарту загальної середньої освіти, підготовка учнів (вихованців) до подальшої освіти і трудової діяльності;
- виховання в учнів (вихованців) поваги до [Конституції України](#), державних символів України, прав і свобод людини і громадянина, почуття власної гідності, відповідальності перед законом за свої дії, свідомого ставлення до обов'язків людини і громадянина;
- реалізація права учнів (вихованців) на вільне формування політичних і світоглядних переконань;
- виховання шанобливого ставлення до родини, поваги до народних традицій і звичаїв, державної мови, регіональних мов або мов меншин та рідної мови, національних цінностей Українського народу та інших народів і націй;
- виховання свідомого ставлення до свого здоров'я та здоров'я інших громадян як найвищої соціальної цінності, формування гігієнічних навичок і засад здорового способу життя, збереження і зміцнення фізичного та психічного здоров'я учнів (вихованців).

Типова освітня програма визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення які натеper подані в рамках навчальних планів;
- очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм, перелік яких наведено в нижче;
- рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією Типовою освітньою програмою.

4.2 Нормативно-правове забезпечення

- Державний стандарт базової та повної загальної середньої освіти, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392;
- «Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти III ступеня», затверджена наказом МОН від 20.04.2018 № 408 (у редакції наказу МОН від 28.11.2019 №1493 зі змінами, внесеними наказом МОН від 31.03.2020 № 464).

Таблиця 2
до Типової освітньої програми

Навчальний план
для 10-11 класів закладів загальної середньої освіти

Предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
	10	11
Базові предмети¹	27 (29)	26 (28)
Українська мова	2	2
Українська література	2	2
Зарубіжна література	1	1
Іноземна мова ²	2	2
Мова і література корінного народу, національної меншини ³	2	2
Історія України	1,5	1,5
Всесвітня історія	1	1
Громадянська освіта	2	0
Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	3	3
Біологія і екологія	2	2
Географія	1,5	1
Фізика і астрономія	3	4
Хімія	1,5	2
Фізична культура ⁴	3	3
Захист Вітчизни	1,5	1,5
Вибірково-обов'язкові предмети (Інформатика, Технології, Мистецтво)	3	3
Додаткові години¹ на профільні предмети, окремі базові предмети, спеціальні курси, факультативні курси та індивідуальні заняття	8 (6)	9 (7)
Гранично допустиме тижневе навантаження на учня	33	33
Всього фінансується (без урахування поділу класу на групи)	38	38

¹ У дужках подано кількість годин для закладів освіти з навчанням мовою корінного народу,

національної меншини.

² За наявності належних умов заклад освіти може збільшувати кількість годин на вивчення іноземної мови, використовуючи додаткові години.

3 Мова і література корінного народу, національної меншини входить до базових предметів лише для закладів освіти з навчанням мовою, корінного народу, національної меншини. В інших закладах освіти цей предмет може обиратися за потреби самим учнем за рахунок додаткових годин.

4 Години фізичної культури не входять до гранично допустимого тижневого навантаження на учня.

Таблиця 3
до Типової освітньої програми

Орієнтовна кількість навчальних годин для профільних предметів

Профільний предмет	Кількість годин на тиждень	
	10 клас	11 клас
Українська мова	4	4
Українська література	4	4
Зарубіжна література	3	3
Іноземна мова	5	5
Друга іноземна мова	3	3
Мова і література корінного народу, національної меншини	5	5
Історія України	3	3
Всесвітня історія	3	3
Правознавство	3	3
Економіка	3	3
Алгебра	6	6
Геометрія	3	3
Фізика і астрономія	6	6
Біологія і екологія	5	5
Хімія	4	6
Географія	5	5
Інформатика	5	5
Технології	6	6

Мистецтво	5	5
Фізична культура	6	6
Захист Вітчизни	5	5

До базових предметів належать: «Українська мова», «Українська література», «Зарубіжна література», «Іноземна мова», «Історія: Україна і світ» (у другому варіанті передбачено вивчення окремих предметів: «Історія України», «Всесвітня історія»), «Громадянська освіта», «Математика», «Природничі науки» та окремих природничих дисциплін: «Фізика», «Астрономія», «Біологія і екологія», «Хімія», «Географія», «Фізична культура», «Захист України».

Профільні предмети: «Історія України» та «Всесвітня історія»

Вибірково-обов'язкові предмети «Інформатика», «Мистецтво», що вивчаються на рівні стандарту.

Освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

- Мови і літератури
- Суспільствознавство
- Мистецтво
- Математика
- Природознавство
- Технології
- Здоров'я і фізична культура

Робочий навчальний план для 10-11 класів

Додаток 7
до Освітньої програми
Тарашанського ліцею

Затверджую
Директор
Тарашанського ліцею

С.М. Бойко

«__» _____ 2023р.

**Навчальний план
Тарашанського ліцею
10-11 класів з українською мовою навчання
Суспільно-гуманітарний напрям, історичний профіль**

(Наказ МОНУ від 20.04.2018р. № 408 (в редакції наказу МОНУ від.28.11.19 № 1493, таблиця 2 зі змінами, внесеними назом МОН від 31.03.2020 № 464))

Предмети	Кількість годин на тиждень у класах		Разом
	10	11	
Базові предмети	27	26	
Українська мова	2	2	4
Українська література	2	2	4
Зарубіжна література	1	1	2
Англійська мова	2	2	4
Історія України	1,5+1,5	1,5+1,5	6
Всесвітня історія	1+2	1+2	6
Громадянська освіта	2	0	2
Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	3	3	6
Біологія і екологія	2	2	4
Географія	1,5	1	2,5
Фізика і астрономія	3	4	7
Хімія	1,5	2	3,5
Фізична культура	3	3	6
Захист України	1,5+0,5	1,5+0,5	4
Вибірково-обов'язкові предмети	3	3	
Інформатика	1,5	1,5	3
Мистецтво	1,5	1,5	3
Додаткові години на профільні предмети, окремі базові предмети, спеціальні курси, факультативні курси та індивідуальні заняття	8 -4 =4	9 -4 =5	4+5=9
Факультативний курс Українознавство	1	1	2
Факультативний курс «Культура добросусідства»	-	1	1
Факультативний курс «Голодомор 32-33 роки як геноцид українського народу»	1	1	2
Факультативний курс «Школа подружнього життя»	1	1	2
Факультативний курс «Основи християнської етики»	1		1
Курс за вибором «Юний географ-красзнавець»		1	1
Гранично допустиме навчальне навантаження	33	33	-
Всього фінансується (без урахування поділу класу на групи)	38	38	76

Інваріативна складова навчального плану в 10, 11 класах забезпечує реалізацію змісту шкільної освіти на рівні Державного стандарту. В старшій школі з метою збереження наступності між ступенями навчання продовжується диференціація за напрямками профільного навчання: історичний (навчальний предмет: історія).

Навчальним планом передбачено загальний обсяг навчального навантаження та тижневі години на вивчення базових предметів, вибірково-обов'язкових предметів, профільних предметів, а також передбачено години на факультативні курси.

Індивідуальній орієнтованості на учня сприяє те, що в освітній процес введено вибірково-обов'язкові предмети «Інформатика»; «Мистецтво»; факультативні курси.

При тематичному плануванні педагогами враховано засоби інтеграції ключових і загально предметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів для реалізації наскрізних ліній.

Програми варіативної частини освітньої програми для 5-11-го класів Тарашанського ліцею на 2023-2024 н.р.

№ з/п	Предмет	Назва програми (автор)	Клас		Гриф
1	Українознавство	А.Ціпко Т.Бойко С.Бойко О.Газізова	5-11		Лист МОН від 10.08.2020 № 1/11-5310
2	Християнська етика в українській культурі	Автор упорядник Красікова Г.І. Науковий керівник Бех І.Д.	6-9		Лист ІМЗО від 21.11.2019 № 22.1/12-Г-1096
3	Основи Християнської етики	Сохань Г.С. Гусаков М.Є. Гусак М.Є. Понамарьова М.С.	5-9	Львівський обласний ІШПО	Зареєстрований у Каталозі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам за № 2.0039-2022, 3.0313-2022, 4.0030-2022
4	Голодомор 32-33 р як геноцид українського народу	Інститут дослідження Голодомору, Національний музей «Меморіал жертв Голодомору, Національний	10-11	Інститут східознавств а А.Ю.Кримського НАН України	Лист ІМЗО 07.06.2019 № 22.1/12-Г-335

		університет імені Тараса Шевченка			
5	Синтаксис простого і простого ускладненого речення	Автор Т.Гнаткович О.Калинич О.Береш-Попович М.Шкурда О.Коліченко	8		Лист інституту модернізації змісту освіти від 04.07.2019 р № 22,1/12-Г-551
6	Школа подружнього життя	О.В.Олійник	10-11		Лист МОН від 02.12.2019 № 22.1/12-Г-1114
7	Культура добросусідства	М.А.Араджіоні	11		Інститут сходознавства ім.А.Ю.Кримського НАН України Лист МОН від 07.06.2019 № 22.1/12-Г-334
8	Юний географ-краєзнавець	Автор Гаврилюк В.С. Глушак В.Я. Ілюк О.В. Клапчук О.Н.	11	Івано-Франківський ОШПО	Лист ІМЗО від 10.03.2019 № 22.1/12-Г168
9	Звичаї та обряди українського народу в контексті української літератури	Автор	8		Лист ІМЗО змісту освіти МОНУ від 02.11.2015 № 2.1/12-Г-70)

4.3 Очікувані результати навчання учнів

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі.

Очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм для учнів закладів загальної середньої освіти III ступеня.

4.4 Перелік навчальних програм для учнів закладів загальної середньої освіти III ступеня

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

№п/п	Назва навчальної	Рівень	Гриф
------	------------------	--------	------

	програми	вивчення	
1.	Українська мова	Рівень стандарту	Наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407
2.	Українська література	Рівень стандарту	Наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407
3.	Зарубіжна література	Рівень стандарту	Наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407, наказ МОН України від 03.08.№ 698
4.	Іноземні мови	Рівень стандарту	Наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
5.	Історія України	Профільний рівень	Наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407, до навчальних програм внесені стандарту зміни (наказ МОН від 21.02.2019 №236, наказ МОН України від 03.08.№ 698
6	Всесвітня історія	Профільний рівень	Наказ МОН від 23.10.2017 № 1407, до навчальних програм внесені стандарту зміни (наказ МОН від 21.02.2019 №236, наказ МОН України від 03.08.№ 698
7	Громадянська освіта (інтегрований курс)	Рівень стандарту	Наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407, наказ МОН України від 03.08.№ 698
8	Математика (алгебра і початки аналізу та	Рівень	Наказ МОН України

	геометрія)	стандарту	від 23.10.2017 № 1407
9	Біологія і екологія	Рівень стандарту	Наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407
10	Географія	Рівень стандарту	Наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407 наказ МОН України від 03.08.№ 698,
11	Фізика(авторський колектив під керівництвом Локтева В. М.)	Рівень стандарту	Наказ МОН України від 24.11.2017 № 1539
12	Астрономія(авторський колектив під керівництвом Яцківа Я. Я.)	Рівень стандарту	Наказ МОН України від 24.11.2017 № 1539
13	Хімія	Рівень стандарту	Наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407
14	Фізична культура	Рівень стандарту	Наказ МОН України від 22.03.2017 № 451 наказ МОН України від 03.08.№ 698,
15	Захист України	Рівень стандарту	Наказ МОН України від 04.11.2020 № 1377, наказ МОН України від 03.08.№ 698.
16	Інформатика	Рівень стандарту	Наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407
17	Технології	Рівень стандарту	Наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407

Результати навчання повинні зробити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	<p>Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невірних іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p>Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем</p>
2	Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних</p>

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
		<p>потреб.</p> <p>Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою.</p> <p>Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
3	Математична компетентність	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p>

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
		<p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>
4	<p>Основні компетентності у природничих науках і технологіях</p>	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу</p>
5	<p>Інформаційно-цифрова компетентність</p>	<p>Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p>Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач.</p> <p>Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів</p>

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
6	Уміння вчитися впродовж життя	<p>Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p> <p>Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії</p>
7	Ініціативність і підприємливість	<p>Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького</p>

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
		змісту (оптимізаційні задачі)
8	Соціальна і громадянська компетентності	<p>Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту</p>
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p>Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p>Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток</p>

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
		<p>суспільства.</p> <p>Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва</p>
10	Екологічна грамотність і здорове життя	<p>Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p> <p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p>Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя</p>

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісний підхід, який передбачає постійне включення учнів до різних видів навчально-пізнавальної діяльності, а також практична спрямованість процесу навчання. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому: процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків і наскрізних змістових ліній. Навчання за наскрізними змістовими лініями реалізуються насамперед через:

- організацію освітнього середовища;

- окремі предмети, роль яких при навчанні за наскрізними лініями різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною змістовою лінією;

- роботу в проєктах;

- позаурочну навчальну роботу і роботу гуртків.

Очікувані результати навчання, окреслені в межах кожного предмета, досяжні, якщо використовувати діяльнісний підхід, проблемне навчання, проєктні технології, ситуаційні вправи, інтерактивні форми, роботу в парах/групах змінного складу тощо. Формами організації освітнього процесу можуть бути різні типи уроків, практичні заняття, семінари, конференції, заліки, співбесіди, проєкти (дослідницькі, інформаційні, мистецькі), сюжетно-рольові ігри, екскурсії, віртуальні подорожі тощо. Форми організації освітнього процесу уточнюються та розширюються у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Закладом освіти приділено велику увагу навчанню через наскрізні лінії, які є засобом інтеграції ключових і загально предметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів, а також соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Реалізація навчання за наскрізними лініями

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
------------------------	-------------------------------

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	<p>Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь.</p> <p>Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.</p>
Громадянська відповідальність	<p>Сприяє формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок.</p> <p>Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.</p>

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Здоров'я і безпека	<p>Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище.</p> <p>Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.</p>
Підприємливість і фінансова грамотність	<p>Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо).</p> <p>Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.</p>

4.5 Рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти внутрішнього забезпечення якості освіти

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги,

квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки, прес-конференції, ділові ігри тощо.

Засвоєння нового матеріалу можна проводити на лекції, конференції, екскурсії і т. д. Для конференції, дискусії вчителем або учнями визначаються теми доповідей учнів, основні напрями самостійної роботи. На навчальній екскурсії учні отримують знання, знайомлячись із експонатами в музеї, з роботою механізмів на підприємстві, спостерігаючи за різноманітними процесами, що відбуваються у природі. Консультації проводяться з учнями, які не були присутні на попередніх уроках або не зрозуміли, не засвоїли зміст окремих предметів. Розвиток і корекцію основних компетентностей можна, крім уроку відповідного типу, проводити на семінарі, заключній конференції, екскурсії тощо. Семінар як форма організації об'єднує бесіду та дискусію учнів. Заключна конференція може будуватися як у формі дискусії, так і у формі диспуту, на якому обговорюються полярні точки зору. Учитель або учні підбивають підсумки обговорення і формулюють висновки.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова конференція (для 10-11 класів) повинна передбачати обговорення ключових положень вивченого матеріалу, учнем розкриваються нові узагальнюючі підходи до його аналізу.

Оглядова конференція може бути комплексною, тобто реалізувати міжпредметні зв'язки в узагальненні й систематизації навчального матеріалу.

Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Учням, які готуються здавати заліки або іспити можливе проведення оглядових консультацій, які виконують коригувальну функцію, допомагаючи учням зорієнтуватися у змісті окремих предметів.

Консультація будується за принципом питань і відповідей.

Перевірка та/або оцінювання досягнення компетентностей крім уроку може здійснюватися у формі заліку, співбесіди, контрольного навчально-практичного заняття.

Залік як форма організації проводиться для перевірки якості засвоєння учнями змісту предметів, досягнення компетентностей.

Співбесіда, як і залік, тільки у формі індивідуальної бесіди, проводиться з метою з'ясувати рівень досягнення компетентностей.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем.

Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Можливо проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Експерсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу експерсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відео-уроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель/вчителька визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення

конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

4.6 Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття повної загальної середньої освіти

Повна загальна середня освіта здобувається, як правило, після здобуття базової середньої освіти. Діти, які здобули базову середню освіту та успішно склали державну підсумкову атестацію на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття повної загальної середньої освіти цього ж навчального року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття профільної середньої освіти за інших умов.

4.7 Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- **кадрове забезпечення освітньої діяльності;**

Освітній процес у 10-11-х класах здійснюватимуть педагоги з вищою освітою за такими кваліфікаційними категоріями:

- «спеціаліст» - 1
- «спеціаліст II категорії» - 1
- «спеціаліст I категорії» - 2
- «спеціаліст вищої категорії» - 11
- спеціалісти з педагогічним званням «старший вчитель» - 6

- **навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності** – Державний стандарт, навчальні програми, підручники, які мають гриф МОН.

- **матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності** -

проведено ґрунтовну аналітичну та організаційну роботу з удосконалення матеріально-технічної бази закладу та створення комфортних умов для навчання учнів. Дизайн освітнього простору спрямований на розвиток дитини та мотивацію до навчання. Навчальні приміщення закладу сучасні, теплі, комфортні та відповідають санітарно-гігієнічним вимогам. У зв'язку з епідемічною ситуацією та особливостями організації освітнього процесу в умовах карантинних обмежень учні навчаються в закріплених класних кімнатах, заняття з фізичної культури проводяться в спортивній залі та спортивному майданчику, уроки інформатики в двох спеціалізованому кабінеті.

• **Якість проведення навчальних занять** – забезпечено відповідною матеріально-технічною базою, навчально-методичним обладнанням; за якісне й вчасне проведення навчальних занять учителі несуть персональну відповідальність.

• **Моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей)** – проводиться згідно вимог навчальних програм та облікується в класному журналі.

• **Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:**

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю формування компетентностей, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

4.8 Модель випускника школи

Випускник повинен:

- засвоїти на рівні вимог державних освітніх стандартів загальноосвітні програми з усіх предметів шкільного навчального плану;
- засвоїти зміст вибраного профілю навчання на рівні, що забезпечуватиме вступ до закладу вищої професійної освіти та подальше успішне навчання;
- опанувати одну іноземну мову (англійську) на рівні стандарту або базовому рівні;
- опанувати основи комп'ютерної грамотності (програмування, навички технічного обслуговування);
- оволодіти культурою інтелектуальної діяльності;
- знати і поважати культуру України та інших народів;
- поважати свою й чужу гідність;
- поважати права, свободи інших людей;
- дотримуватися правил культури поведінки і спілкування;
- поважати свою працю та працю інших людей;
- мати почуття соціальної відповідальності;
- вести здоровий спосіб життя;
- володіти способами отримання інформації;
- прагнути духовного і соціального добробуту;

- дотримуватись академічної доброчесності.

Випускник нашої школи:

- особистість – цілісна, усебічно розвинена, здатна до критичного мислення;
- патріот – з активною позицією, який діє згідно з морально-етичними принципами і здатний приймати відповідальні рішення, поважає гідність і права людини;
- інноватор – здатний змінювати навколишній світ, розвивати економіку за принципами сталого розвитку, конкурувати на ринку праці, учитися впродовж життя.

4.9 Перелік підручників для 10-11 класів, які використовують учні та вчителі ліцею, мають гриф Міністерства освіти і науки України.

Переліки є доступні на сайті ([https://imzo.gov.ua/kataloh - nadannia - hryfiv/](https://imzo.gov.ua/kataloh-nadannia-hryfiv/)).

РОЗДІЛ V ОРГАНІЗАЦІЯ ІНДИВІДУАЛЬНОГО НАВЧАННЯ

Індивідуальна форма навчання в системі загальної середньої освіти – це одна із форм організації навчально-виховного процесу для забезпечення права осіб на здобуття повної загальної середньої освіти в загальноосвітніх навчальних закладах.

Наразі учням доступні три форми, за якими можна організувати індивідуальне навчання у школі: екстернатна, сімейна (вона ж – домашня) та педагогічний патронаж.

Екстернатна форма – це коли учень самостійно засвоює весь матеріал, після чого у школі оцінюють його знання.

Сімейна (домашня) форма передбачає, що весь освітній процес для учня самостійно організовують його батьки. Вони ж несуть відповідальність за здобуття знань на рівні не нижче стандартів.

Педагогічний патронаж – форма, у випадку якої освітній процес і засвоєння знань забезпечує педагогічний працівник.

Організація індивідуальної форми навчання визначається та організовується згідно Положення про індивідуальну форму навчання в загальноосвітніх навчальних закладах.

Тарашанський ліцей відповідно до законодавства та своїх установчих документів можуть організувати здобуття освіти за екстернатною формою (екстернат), сімейною (домашньою) формою та педагогічним патронажем.

Керуючись Положенням про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженим наказом МОН України від 12.01.2016р.№ 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 лютого 2021 року № 160), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 19 квітня 2021 р. за № 528/36150. Та з метою забезпечення рівного доступу до якісної освіти, згідно поступлення заяв батьків у 2023/2024 н.р. в Тарашанському ліцеї може бути організовано індивідуальну форму (екстернатну (екстернатом), сімейну (домашню), педагогічним патронажем). здобуття повної загальної середньої освіти :

- Рішенням педагогічної ради Тарашанської ЗОШ I – III ст. затверджено Положення про сімейну (домашню) форму здобуття загальної середньої освіти в Тарашанській ЗОШ I – III ст. (Протокол від 29.08.2022 р. №9);

- Рішенням педагогічної ради Тарашанського ліцею затверджено Положення про індивідуальну форму (екстернатну) здобуття загальної середньої освіти (Протокол від 31.08.2023 р. №1);

Для забезпечення індивідуальної форми здобуття освіти можуть використовуватися технології дистанційного навчання відповідно до Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 08 вересня 2020 року № 1115, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 28 вересня 2020 року за № 941/35224.

Організація здобуття освіти за індивідуальною формою може здійснюватися на будь-якому рівні повної загальної середньої освіти за винятком випадків, передбачених Положенням.

РОЗДІЛ VII.

ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ

У зв'язку із військовою агресією Російської федерації, у разі оголошення повітряної тривоги, відключення електроенергії, перебоїв з інтернетом, що має місце в Україні, є необхідністю введення заходів переведення з очної форми навчання на дистанційну, щоб забезпечити неперервність освітнього процесу.

Нормативно-правова база:

- Конституція України;
- Закон України «Про освіту»;
- Закон України «Про повну загальну середню освіту»;
- Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженим наказом МОН від 08 вересня 2020 року [№ 1115](#), зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 28 вересня 2020 року за № 941/35224 (далі Положення);
- Постанова від 9 грудня 2020 р. № 1236 «Про встановлення карантину та запровадження обмежувальних протиепідемічних заходів з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2»;
- Постанова Кабінету Міністрів України від 28 липня 2021 р. № 787 [“Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 9 грудня 2020 р. № 1236”](#).
- Наказ Міністерства освіти і науки України від 28.03.2022 № 274 «Про деякі питання організації здобуття загальної середньої освіти та освітнього процесу в умовах воєнного стану в Україні».
-

Дистанційне навчання в Тарашанському ліцеї здійснюється на основі розробленого **Положення про дистанційне навчання в Тарашанській ЗОШ І – ІІІ ст. під час карантину** (протокол засідання педагогічної ради № 6 від 31.08.2021 р.).

Відповідно до Положення в рамках організації дистанційного навчання здійснюється:

- Забезпечення здобуття повної загальної середньої освіти за дистанційною формою (як окремою формою здобуття освіти);
- Використання технологій дистанційного навчання під час організації здобуття повної загальної середньої освіти за різними формами (очною (денною, вечірньою), заочною, мережевою, екстернатною, сімейною (домашньою), у тому числі під час карантину та інших надзвичайних обставин.

Організація здобуття освіти за дистанційною формою навчання здійснюється виключно за бажанням учнів та їх батьків.

Батьки, які виявляють бажання щодо організації дистанційного навчання своєї дитини, у відповідній заяві підтверджують наявність умов для дистанційного навчання в синхронному та асинхронному режимах

Зміст освіти, обсяг навчального навантаження

Організація дистанційного навчання не потребує розроблення та затвердження окремих освітніх програм і навчальних програм із навчальних предметів (інтегрованих курсів). Незалежно від форми здобуття освіти згідно [Закону України «Про повну загальну середню освіту»](#) заклад освіти забезпечує виконання державних стандартів освіти на відповідному рівні повної загальної середньої освіти.

Обсяг навчального навантаження при організації дистанційного навчання не зменшується, а реалізується в синхронному та асинхронному режимах (з урахуванням необхідності запобігання погіршенню здоров'я учасників дистанційного навчання, а також технічних можливостей для синхронної взаємодії).

Оцінювання результатів дистанційного навчання учнів передбачає, що:

- учні, які здобувають освіту за дистанційною формою, обов'язково проходять формувальне, поточне, підсумкове (тематичне, семестрове, річне) оцінювання;
- види та періодичність оцінювання при використанні технологій дистанційного навчання в різних формах здобуття освіти визначаються відповідно до форми здобуття освіти (наприклад, лише річне оцінювання для екстернів);
- результати оцінювання фіксуються у класних журналах і свідоцтвах досягнень;
- оцінювання може здійснюватися за системою оцінювання, визначеною законодавством, або за власною шкалою закладу освіти (за наявності правил переведення такої шкали до системи оцінювання, визначеної законодавством);
- оцінювання може відбуватися очно або дистанційно (з дотриманням академічної доброчесності).

Педагоги можуть організувати дистанційне навчання за допомогою: поєднання онлайн-занять через Zoom, Skype, Instagram, Hangouts; заздалегідь записаних відеоуроків, презентацій від вчителів чи із зовнішніх освітніх ресурсів; ретельно підібраних завдань для самостійної роботи з подальшою перевіркою; використання безкоштовних вебсерверів, сайтів, платформ, наприклад, Google, You Tube, Classroom, «На Урок», «Всеосвіта», освітня вебплатформа для дистанційного та змішаного навчання «Всеукраїнська школа онлайн» (ВШО).

РОЗДІЛІІІ.

СИСТЕМА ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

В Тарашанському ліцеї система внутрішнього забезпечення освіти здійснюється в рамках розробленого Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти (протокол № 7 від 31.08.2020р.) .

Відповідно до статті 41 Закону України «Про освіту» **система забезпечення якості освіти** має на меті: гарантування якості освіти; формування довіри суспільства до системи та закладів освіти, органів управління освітою; постійне та послідовне підвищення якості освіти; допомогу закладам освіти та іншим суб'єктам освітньої діяльності у підвищенні якості освіти.

Складовими системи забезпечення якості освіти є:

- система забезпечення якості в закладах освіти (внутрішня система забезпечення якості освіти);
- система зовнішнього забезпечення якості освіти;
- система забезпечення якості в діяльності органів управління та установ, що здійснюють зовнішнє забезпечення якості освіти.

Внутрішня система забезпечення якості освіти в закладі включає:

- ✓ стратегію (політику) та процедури забезпечення якості освіти;
- ✓ систему та механізми забезпечення академічної доброчесності;
- ✓ оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів освіти;
- ✓ оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників прозоро на сайті ліцею;
- ✓ оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності керівних працівників закладу освіти;
- ✓ забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, в тому числі для самостійної роботи здобувачів освіти;
- ✓ забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління закладом освіти;
- ✓ створення в закладі освіти інклюзивного освітнього середовища, універсального дизайну та розумного пристосування (у разі появи здобувача освіти з ООП);
- ✓ інші процедури та заходи, що визначаються спеціальними законами або документами закладу освіти.

Завданнями внутрішньої системи забезпечення якості освіти закладу є:

- оновлення нормативно-методичної бази забезпечення якості освіти та освітньої діяльності в ліцеї;
- постійний моніторинг змісту освіти;

- спостереження за реалізацією освітнього процесу;
- моніторинг технологій навчання;
- моніторинг ресурсного потенціалу ліцею;
- моніторинг управління ресурсами та процесами;
- спостереження за станом соціально-психологічного середовища ліцею;
- контроль стану прозорості освітньої діяльності та оприлюднення інформації щодо її результатів;
- розроблення рекомендацій щодо покращення якості освітньої діяльності та якості освіти, участь у стратегічному плануванні.

Показники (вимірники) реалізації освітньої програми

На рівні ЗЗСО розроблено систему показників (внутрішній моніторинг), що дозволяє визначити, наскільки ефективно реалізується освітня програма, тобто наскільки реальний "продукт" діяльності школи відповідає ідеальній моделі випускника. При цьому об'єктами, механізмами та термінами контролю є :

кадрове забезпечення освітньої діяльності (підвищення кваліфікації педагогічних працівників (форма проходження на вибір учителя) – не менше 150 годин протягом 5 років, атестація – 1 раз на 5 років, добровільна сертифікація – 1 раз на 3 роки, участь у різних методичних заходах, конференціях, вебінарах, семінарах, конкурсах, коучингах, тренінгах, онлайн-курсах, дистанційне навчання – протягом року);

навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності (наявність документів, визначених нормативно-правовими актами з питань освіти, необхідної кількості підручників та навчально-методичної літератури з усіх навчальних дисциплін для самостійної роботи та дистанційного навчання– 2 рази на рік);

матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності (відповідність ліцензійним та акредитаційним вимогам: шкільні класні кімнати, спортзал, бібліотека, їдальня, наявність інтернету – 2 рази на рік);

якість проведення навчальних занять (вивчення системи роботи педагогічних працівників – 1 раз на 5 років, тематичний контроль знань, класно-узагальнюючий контроль – за потребою);

моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей) (вивчення рівня навчальних досягнень з предмета – 1 раз на 5 років, циклу предметів – за потребою, освітньої галузі – 1 раз на 5 років, різні види оцінювання, що відповідають «Загальним критеріям оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти», які є обов'язковою складовою навчальної

програми з предмета - на кожному уроці), тематичне – в кінці кожної теми, семестрове – в кінці кожного семестру, річне – в кінці року, державна підсумкова атестація – в кінці навчального року, результати участі у предметних та творчих конкурсах різного рівня – протягом навчального року, участь у спортивних змаганнях – протягом навчального року, інтелектуальних випробовуваннях – протягом навчального року);

моніторинг оцінювання ступеня задоволення здобувачів освіти (соціологічні (анонімні) опитування учнів і випускників – 1 раз на рік);

продовження навчання (аналіз вступу у ВНЗ, ПТНЗ України - 1 раз на рік).

Відповідно до статті 1 Закону України «Про освіту» результатами навчання є знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, набуті у процесі навчання, виховання та розвитку, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти та які особа здатна продемонструвати.

Результати навчання здобувачів освіти на кожному рівні загальної середньої освіти оцінюються шляхом державної підсумкової атестації, яка може здійснюватися в різних формах, визначених законодавством, зокрема у формі зовнішнього незалежного оцінювання (стаття 12 Закону України «Про освіту»).

Державна підсумкова атестація здобувачів початкової освіти здійснюється з метою моніторингу якості освітньої діяльності закладів освіти та/або якості освіти.

Порядок, форми проведення і перелік навчальних предметів, з яких проводиться державна підсумкова атестація, визначає Міністерство освіти і науки.

Стратегія та процедура забезпечення якості освіти базується на наступних принципах:

- принцип цілісності, який полягає в єдності усіх видів освітніх впливів на учня, їх підпорядкованості головній меті освітньої діяльності, яка передбачає всебічний розвиток, виховання і соціалізація особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності;
- принцип відповідності Державним стандартам загальної середньої освіти;
- принцип розвитку, що виходить з необхідності вдосконалення якості освітнього процесу відповідно до зміни внутрішнього та зовнішнього середовища, аналізу даних та інформації про результативність освітньої діяльності;
- принцип відкритості інформації на всіх етапах забезпечення якості та прозорості процедур системи забезпечення якості освітньої діяльності.

Прощунувано та промігровано

116 (С.М. Миско) Врхушнів

Директор ліцею С.М. Бойко С.М.

